

OLAT NIEUWS

IN DIT NUMMER

Markeren is vooruit zien 12-13

Interview met Ad van Asten 14-15

Reisverslag Nieuw Zeeland 20-21

Coast to Coast-wandeling 27-31

Het herdenken is voor veel wandelaars een essentieel onderdeel van de beleving van het Airbornepad Market Garden

Clubblad van wandelsportvereniging OLAT

Olandse Lange Afstand Tippelaars

Opricht 23 november 1967

Lid van de KNBLO-Wandelsportorganisatie Nederland

Aangesloten bij: KNAU en NFV (IVV)

Voorzitter

Marinus van Roosmalen
 Hoge Vonderstraat 766, 5492 CH St.-Oedenrode
 Tel/Fax 0413 475467, mvroosmalen@tridodsl.nl

Vice-voorzitter

Theo Tromp
 Daelenbroek 32, 6002 VN Weert
 0495 450325, m.h.tromp@hccnet.nl
 Internet web-postmaster www.wandel-olat.org

Secretaris

Kees van Vessem
 Diepmeerven 112, 5646 HC Eindhoven
 040 2110413, keesvanvessem@tiscali.nl

Penningmeester

Jos van den Bersselaar
 Postbus 6155, 5600 HD Eindhoven
 040 2524404, j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl
 Banknummer OLAT 13.82.11.736
 Gironummer OLAT 17.75.156
 t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

Bestuursleden**Toon van Wordragen**

J. v. Stolbergstraat 10, 6006 ZM Weert
 0495 537775, toon.van.wordragen@hetnet.nl

Ad Verbakel

Pastoor Bogaertsstr. 12, 5469 EZ Keldonk
 0413 212161, adverbakel@zonnet.nl

Paul Canters

Verdilaan 3, 5707 RG Helmond
 06 16885375/0492 550154, paul.canters@hetnet.nl

Joop Wesseling

De Turfkamp 6, 5258 EN Berlicum
 073 5033322, joopwesseling@hetnet.nl

Notuliste Bestuursvergadering

Mariet Ahlers

Ledenadministratie

Jet van den Bersselaar-Dreesen
 Postbus 6155, 5600 HD Eindhoven
 040 252 4404, j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl

Startbureau

Jos van den Bersselaar, 040 2524404

Boetiek

Mia Dielesen/Francien vd Laar,
 040 2552742/0499 471298

Parkoersen

Ad Verbakel, 0413 212161

OLAT-verzorging

Algemeen Willem Schoonhen, 06 48783069
 Overnachting Vierdaagse Hein Lenders, 06 12074473
 giro 2608214

ERELEDEN

Theo Tromp, Jan van de Ven, Piet Knoester, Hein Lenders en Marinus van Roosmalen

DRAGERS VAN DE CORNELIS VAN MONTFORT TROFEE

Jan van de Ven, Piet Knoester en Theo Tromp.

LEDEN VAN VERDIENSTE

Jan Cortenbach, Tonny en Bert de Boer, Antoon Stoop, Mariet Ahlers, Henk Plasman, Ad van Asten, Ben van der Velden en Ad Verbakel

Voorwoord

Vorige maand waren alle ogen gericht op het OLAT nieuws in de nieuwe uitvoering. Het blad was voor de eerste keer samengesteld en opgemaakt door onze nieuwe redactie. Als ik uit mag gaan van de reacties van de lezers dan waren er niets dan positieve geluiden, en ik kan mij hier volledig bij aansluiten. Een woord van dank aan Margriet, Marten, Mirjam en Peter voor het vele werk. Het blijft wel van belang dat de informatie over uitslagen e.d. wordt doorgestuurd naar de redactie. Ons eerste evenement staat alweer voor de deur, de Lichtstad-avondwandeling in Eindhoven. Als jullie dit lezen zijn we nog een paar dagen verwijderd van onze eerste winterserietocht in De Rips. Vooral in dit jaargetij is het heel mooi om in de natuur te zijn en te wandelen, en de omgeving van De Rips is daar zeer geschikt voor. Als alles volgens afspraak verloopt zullen de wandelaars voor het eerst kennis kunnen maken met onze nieuwe routepijlen, die we in de toekomst zullen gebruiken. De dag dat wij onze vrijwilligers in de bloemetjes hebben gezet ligt ook al achter ons. Daar lees je meer over in het OLAT nieuws van November.

In mijn vorige voorwoord had ik geschreven dat wandelen gezond is, daar wil ik nu ook iets over kwijt. Als je 5 keer per week een half uur wandelt, dan haal je de norm Gezond Bewegen voor senioren. Wie extra aan zijn gezondheid wil werken, moet drie keer per week een uur intensief wandelen. Wat je onder intensief verstaat is heel persoonlijk. Als het aanvoelt als stevig stappen en je voelt je er prettig bij, is het goed. Na vier weken kunt u de training iets opvoeren, door na een uurtje wandelen drie periodes van tien minuten in te lassen waarin je je tempo iets verhoogt. Tussen die periodes in moet u minstens twee minuten weer in een rustiger tempo wandelen om hartslag en ademhaling onder controle te houden.

Tot volgende maand

-Marinus v Roosmalen-
 voorzitter

KALENDER

Winterserie, De Rips	16 oktober
Eifelreis	22 oktober
Winterserie, Boxtel	20 november
14e Grenzeloze tocht	28 december

OLAT COMMISSIES

Lange afstand- Prestatie- en Snelwandelen, LPS

Paul Canters (bestuursafgevaardigde), Henk Plasman
Theo Tromp, Piet van der Ree (secretaris)
Marinus van Roosmalen
Hans de Vries (wedstrijdsecretaris)
Stationsweg 136, 5611 BZ Eindhoven
06 20133971, havries@cappgemini.com

Clubreizen

Toon van Wordragen
Juliana van Stolbergstraat 10, 6006 ZM Weert
0495 537775, toon.van.wordragen@hetnet.nl
gironummer. 70.68.01, t.n.v. OLAT-clubreizen, Weert.
Simon Willems, Jan Hendrix, Theo Bouwmans.

Kempische Wandeldagen

Mia Dielesen
Diephuisstraat 24, 5652 PA Eindhoven
040 2552742, kwdagen@dielesen.demon.nl
Joop Wesseling, (voorzitter), Hein Lenders,
Jos van den Berselaar, Ad Verbakel,
Toon van Wordragen, Jacques Smits.

Wandelen op Dinsdag

Truus van Vessem, 040 2110413
Jos Scheepers, Kees van Iersel.

OLAT-Wandelwegen

Marinus van Roosmalen (b.a.),
Theo Tromp (Airbornepad)
Info: 0495 450325
Els de la Parra (Hertog Hendrikpad)
Tjeu vd Kerkhof (Graaf v Hornepad)
Ad Verbakel (Peellandpad)

OLAT-Nieuws

Redactie

Margriet Fischer (coördinatie)
Serviliusstraat 18, 6006 KE Weert
0495 539421, margriet.fischer@home.nl
Peter van de Ven

Mirjam Kies

Joop Wesseling (bestuursafgevaardigde)
Marten Hogeweg (opmaak)

Verzending OLAT-Nieuws

Tjeu en Lies v/d Kerkhof, Conny Nakken

Druk

Ton Niëns, Weert

Inleveren kopij

Serviliusstraat 18, 6006 KE Weert
margriet.fischer@home.nl
voor plaatsing in het novembernummer:
vóór 20 oktober

*De redactie verwelkomt alle bijdragen van wandelaars.
Indien nodig kunnen stukken worden ingekort.
Leuke foto's kunnen wij altijd goed gebruiken.*

INHOUD OLAT NIEUWS 9

Voorwoord <i>Marinus van Roosmalen</i>	1
Agenda	1
Wandelvrienden <i>Kees van Vessem</i>	2
Onze jarigen	3
Trompettertjes <i>Theo Tromp</i>	4-5
Ledenadministratie mutaties	5
Wandelen op Dinsdag; Rooise wandelingen	6
Clubreizen; 39e Winterserie	7
Lange afstand, prestatie en snelwandelen	8-9
De 80 van de Langstraat <i>Klaas Bakker</i>	10-11
Amsterdam-Tilburg <i>Klaas Bakker</i>	11
Markeren is vooruit zien <i>Mirkam Kies</i>	12-13
„Een clubblad moet van en voor de leden zijn“ <i>Mirjam Kies</i>	14-15
OLAT wandeltrainingsweekend <i>Henk Plasman</i>	15
Clubreis naar de oostelijke Ardennen <i>Ad van Asten</i>	18-19
Reisverslag Nieuw Zeeland <i>Jan van der Zanden</i>	20-21
Wandelen en wat ik zoal tegenkom <i>Christiaan Koehler</i>	22-23
Winterserie	23
Heuvelland-vierdaagse soms een modderballet <i>Coos Verburg en Henri Floor</i>	24-26
Coast to coast wandeling 2004 <i>Margriet Fischer</i>	27-31

Wandelvrienden

Ooit had ik twee wandelvrienden

we telden onze treden niet

maar alle passen weekten

in het ver verschiet

van lucht en wolken, hei en bos

spieren en gedachten

en ook onze woorden los

Nu beiden zijn ontvallen

heel kort na elkaar

wandel ik niet meer

maar loop alleen nog maar

Kees van Vessem

ONZE JARIGEN

De volgende personen willen wij feliciteren met hun verjaardag. Wij hopen dat zij deze dag in goede gezondheid kunnen vieren.

OKTOBER

15 Tom de Wilde	Fijnaart
15 JanSlagboom	Son
15 Paul van Leeuwen	Mierlo
16 Johan Vaassen	Valkenswaa
17 Mari van de Rijt	Sint Oeden
17 Andre Heusdens	Eindhoven
18 Nicole Nacken	Helmond
18 Rob Huizinga	Eindhoven
18 Johan Berkhof	Uithoorn
19 Mia Bolck	Vessem
19 Bea Molenaar	Nieuwegein
19 Wineke van der Velden	Lommel
20 Maria van Sleuwen - v.d. Tillaer	Boekel
21 Kees Lambregts	Etten Leur
21 Sander Frijters	Roosendaal
21 Maria van Hoek - Kuijpers	Mierlo
21 Johan van Bakel	Sint Oedenrode
23 Ben Schellekens	Veldhoven
23 Jeroen de Vries	Eindhoven
23 A. van Iersel - van Nieuwburg	Haaren
23 Riek Fiers	Eindhoven
24 Monique Barten	Veldhoven
24 Aad Levering	Helmond
26 Jan Philipsen	Best
26 Cecile Clerkx	Bocholt
27 Ans Franssen - van de Weerden	Nuenen
27 Doortje Kessels - van Oort	Boekel
28 Jan van den Hurk	Helmond

29 Maria van Hak	Best
30 Maria van den Oetelaar - van den Berg	Veghel
30 Piet van Petten	Goudswaar
30 Toos Kantelbergs	Nuenen
30 Nico van den Berg	Asten
31 Marja Vermeulen	Veldhoven
31 Jan van 't Hof	Eindhoven

NOVEMBER:

1 Trudy Taal	's-Gravenhage
2 Truus Maas	Heeze
2- Martha Rodenburg - Glorie	Sint Oedenrode
4 Henry Sars	Eindhoven
4 Jolanda van Keulen - van Schayk	Geffen
4 Tiny van Lanen	Boekel
5 Nellie Vloet	Uden
5 Piet Timmermans	Eersel
5 Petrouschka Sobczak	Heerlen
6 Wendy van der Heyde - Rosmalen	Eindhoven
6 Huub Verhagen	Reusel
7 Hanny Verwegen	Veghel
8 Ron van Dijk	Deurne
8 Line Janssen	Uden
8 Theo Gijzen	Eindhoven
9 Dick Verhagen	's-Gravenhage
10 Maartje Maas	Best
10 Netty van de Berg	Nederweert
12 Walter Eickmans	Eindhoven
12 Toos de Rooij	Breda
13 Toos van Oorschot - v.d. Westelaken	Sint Oedenrode
13 Marieke Vloet	Uden
14 Astrid Vernie	Maasbrach
14 Els Hikspoors	Heeze
14 Ans Bouwe - v.d. Pol	Erp

Airbornepad ook jarig

In september 2005 bestond het Airbornepad Market Garden een jaar. Het pad wordt druk belopen, wat onder meer blijkt uit de verkoop van de wandelgids.

WANDELPADEN

Geslaagden Pelgrimspad 2 Den Bosch - Visé

Tymon Wiertsema 8 jaar
Danique Wiertsema 9 jaar
Jacqueline Wiertsema

Geldrop
Geldrop
Geldrop

Geslaagde Peellandpad Den Bosch - Roermond

Edward Dankmeyer

Eindhoven

Geslaagde Hertog Hendrikpad

480 Fred Fisser 3x maal Boxtel

Geslaagden Airbornepad Market Garden

91	Anneke Lieven	Berlicum
92	Herman Lieven	Berlicum
93	Elly Holzken-van Eeten	Udenhout
94	M. Pulles	Waalwijk
95	A.M. Verbruggen-van Lankveld	Uden
96	A.W. Verbruggen	Uden
97	Judith Boon	Zoetermeer
98	J.M. Croin-Jansen	Voorburg
99	E.A.J. Boon	Zoetermeer
100	A.P. van Veen	Veghel
101	M. Jacobs	Boekel
102	H. Jacobs	Boekel
103	A. Verseveld	Amersfoort

AIRBORNEPAD MARKET GARDEN IN TOP VIJF NEDERLAND!

Wie had gedacht dat ons wandelpad een jaar na uitgifte van de wandelgids in september 2004 zo'n topper zou worden? Als je ons pad zou plaatsen in het rijtje van Wandelplatform, zou het bij de top 5 van Nederlandse Lange Afstandwandelpaden behoren. Tussen de 5000 en 6000 wandelaars zijn momenteel bezig het pad te bewandelen of wandelen er etappes van. Ik heb enthousiaste berichten ontvangen van wandelaars. Onze vrijwilligers in het veld proberen alle knelpunten die gemeld worden zo snel mogelijk te verhelpen.

Dagelijks zijn er wandelaars op pad en vanuit de diverse stempeelposten komen berichten. In hun gastenboek lezen we en-

thousiaste berichten. Op dit moment ben ik bezig de website aan te passen en de bedoeling is dat bezitters van de wandelgids Airbornepad Market Garden daar de routewijzigingen met kaartje kunnen downloaden.

ROUWWIJZIGINGEN

Pagina 23

Bij Antiekzaak Den Engel heeft de eigenaar de doorgang afgesloten. Op de lantaarnpaal is een sticker geplaatst zodat men iets eerder op de weg uitkomt waar je rechtsaf slaat.

Het smalle pad na het populierenbos is vaak afgesloten met een touw, dit is voor het verwijderen van de koeien en niet officieel afgesloten. Ook het Vennekenspad loopt hierover. Het wordt niet vaak bewandeld en er is veel begroeiing. Daardoor groeit het nogal vaak dicht, dus een lange broek is zeker aan te bevelen op dit stuk. Regelmatig gaan we dit deel met de zeis of de heggen-schaar te lijf. Een alternatief hier is doorlopen tot een volgende mogelijkheid naar rechts, dan weer rechtsaf afslaan tot je bij het eerder genoemde pad komt en daar verder de route volgen. (Kaart 2)

WANDELPOOL AIRBORNEPAD MARKET GARDEN: OPGAVE VOORAF BIJ THEO TROMP

Datum	Etappe	Afstand	Traject	Starttijd	Startplaats	Openbaar vervoer
26-10-2005	1	22	Lommel - Valkenswaard	10.00 uur	Pannenkoekhuis Suykerbuyk	Buurtbus 276 vanuit Valkenswaard
09-11-2005	2	24	Valkenswaard - Motel Eindhoven	11.00 uur	Pannenkoekhuis Suykerbuyk	Buurtbus 276 vanuit Valkenswaard
23-11-2005	3	18	Motel Eindhoven - Son brug	11.00 uur	Motel Eindhoven	Buslijn 172/173 vanuit Eindhoven
07-12-2005	4	15	Brug Son - St-Oedenorde	11.00 uur	Brug Son	Buslijn 157/156 vanuit Eindhoven
21-12-2005	5	21	St-Oedenrode - Uden	11.00 uur	Markt St-Oedenrode	Buslijn 157/156 vanuit Eindhoven
04-01-2006	6	22	Uden - Grave	11.00 uur	Lieve Vrouwenplein Uden	Buslijn 157 vanuit Eindhoven
18-01-2006	7	20	Grave - Mook	11.00 uur	Café Poort van Cleve Grave	Buslijn 157 vanuit Eindhoven in Uden overstappen bus 99 naar Grave
25-01-2006	8	19	Mook - Beek	11.00 uur	Gemeentehuis Mook	Buslijn 83 vanuit Nijmegen
01-02-2006	9	21	Beek - Oosterhout	11.00 uur	Hotel 't Spijker Beek	Buslijn 80 vanuit Nijmegen
08-02-2006	10	24	Oosterhout - Heteren brug A50	11.00 uur	Zandstraat Oosterhout	Buslijn 3 vanuit Nijmegen
15-02-2006	11	25	Heteren - Arnhem	11.00 uur	Bushalte brug A50 Heteren	Buslijn 6 vanuit Arnhem

Pagina 35

Na het viaduct Laareind bij de golfbanen hebben we de route moeten verleggen:

Na onderdoorgang viaduct (Laareind) rechtdoor. Na 200 meter rechtsaf fietspad, wordt verharde weg. Na 500 meter rechtsaf, parkeerterrein VTV Groen Gennep op. Links achteraan pad langs volkstuinten volgen tot verharde weg. Deze recht oversteken en smal pad volgen tot verharde weg (Charles Roelslaan). Hier linksaf en voor de brug weer links langs de Tongelreep; nu ben je weer op de route.

Pagina 105

Op de Reethsestraat. Na ca. 2 kilometer rechtsaf over betonnen weggetje 'eigen weg'. Hier staat een bord verboden toegang, maar de wandelaars van het Airbornepad hebben toestemming om hier te lopen. De markering blijkt hier echter door de begroeiing vaak slecht te zien. We zullen hier enkele paaltjes gaan plaatsen.

Pagina 153 en 154

De vermelde hotels De Oude Barrière en het Oranjehotel bestaan niet meer. Ook Hotel De Zon bestaat niet meer, maar is een café geworden.

De 'Wintervariant' bladzijde 119

Ook als de pont vanaf half september tot maart niet vaart, is deze variant aan te bevelen. Zeker het stuk aan de noordkant van de Rijn is prachtig door landgoed Duno, de Hunnenschans en de Westerbouwing met prachtige uitzichten. De route zelf komt langs de Hunnenschans, maar een kleine 100 meter om is ook aan te bevelen. Denk er wel aan dat op dit stuk in de wintermaanden alleen in het weekend horeca te vinden is. Dus neem wat mee voor onderweg.

We hebben ook hier de route aangepast, zodat er niet meer over de drukke Drielse Rijndijk gelopen hoeft te worden. Uitgezonderd natuurlijk als de Rijn buiten haar oevers treedt, dan zit er niets anders op dit stuk te lopen of de bus te nemen richting Heteren. Door Ad Koertjens en Rudie Polman zijn mooie stevige overstapjes gemaakt over de grasdijk. De route gaat hier als volgt: wandel richting opstapplaats van het veer. Net voor het veer gaat een overstap over de grasdijk, daarna krijgt u nog een overstap plus een hek. Bij een plaatsje bij twee overstapjes met een parkeerplaats slaat u linksaf. Voordat u bij de Drielse Rijndijk komt neemt u een grasweg langs de weilanden onderlangs de dijk. Deze weg en later pad blijft u volgen tot vlak voor de brug van de A50. Hier naar boven de trap op bij het monument. Dan verder de route vervolgen.

En mocht u begeleid het Airbornepad willen lopen: op woensdag 26 oktober starten we weer met deze wandelingen.

De eerste tocht gaat van Lommel naar de grens Valkenswaard bij Pannenkoekhuis Suykerbuyk. Zie hiervoor de tabel van de wandelpool Airbornepad Market Garden

GRAAF VAN HORNEPAD

Deze wandelgids is weer voldoende voorradig en verkrijgbaar via de OLAT wandelboetiek.

Bel Francine van de Laar 0499 471298 of
e-mail f.laar2@chello.nl

Jet van den Bersselaar-Dreesen,
Postbus 6155, 5600 HD Eindhoven
040 2524404, j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl

Alle wijzigingen rechtstreeks doorgeven aan de ledenadministratie. Mocht u bezwaren hebben tegen een aspirant-lid, dan verzoeken wij u dat binnen 14 dagen na het verschijnen van het verenigingsorgaan met argumenten te melden bij het secretariaat. Het lidmaatschap gaat pas in als de verschuldigde bedragen zijn ontvangen. Om in aanmerking te komen voor korting op het inschrijfgeld bij OLAT-tochten is het noodzakelijk uw lidmaatschapskaart te tonen bij de inschrijving.

ADRESWIJZIGING

Dhr. Aad Levering

nieuwe adres Molenstraat 125 C 5709 KB Helmond.

Mevr. Margriet Strouken

nieuwe adres Opperdonkseweg 8 B 5973 NC Lottum.

Dhr. Paul Koks

nieuwe adres Bosuil 80 bus 44 2100 Deurne-Antwerpen (B).

Mevr. Francien Swarts

nieuwe adres Arendnest 16 5427 LB Boekel.

AANMELDINGEN

Dhr. Ronald Iliohan, Korte Smeestraat 9-F, 3512 NW Utrecht.
Geb. dat. 13-07-1945

Dhr. Gerrit Arfman, Zoelensestraat 51, 4013 CP Kapel-Avezaath.
Geb. dat. 02-03-1946

Dhr. en Mevr. Jan en Christine van den Hurk - Kweens

Frans Joseph van Thielpark 159, 5707 BZ Helmond.

Geb. dat. Jan 28-10-1950, Geb. dat. Christine 04-02-1951

Mevr. Wilma van Buel, Pastoor Boeijenstraat 19,
5763 AS Milheeze. Geb. dat. 24-01-1953

Dhr. Frits Eckenhaussen, Oosteinde 6,
1151 BV Broek in Waterland, Geb. dat. 13-04-1948

Marnix Ftijters, Albastdijk 93, 4706 AM Roosendaal.

Geb. dat. 09-06-1994, Jeugdlijd

Dhr. Henk Klinkhamer, Zuiderstraat 40, 5701 LB Helmond.

Geb. dat. 29-12-1950.

Mevr. Coby Kersten-Gosens, Langenboomstraat 3,
5051 BG Goirle. Geb. dat. 12-08-1943

Mevr. Marian Latijnhouwers, Nachtegaal 24,
5492 PG St. Oedenrode. Geb. dat. 04-12-1957

Mevr. Leni de Vries, Kromme Spieringweg 313 D,
2141 BS Vijfhuizen (nh). Geb. dat. 24-03-1955

Dhr. Cees Jacobs, Valkenburgstraat 60, 5402 VK Uden.
Geb. dat. 25-10-1944

Mevr. Marina Kivits-Hermes, Coeveringslaan 51,
5492 CM St. Oedenrode. Geb. dat. 13-12-1957

Mevr. Coby Visser, Bosschestraat 104, 2587 HG 's-Gravenhage.
Geb. dat. 21-05-1962

Mej. Thalia Wolffsperger, Odahoevestraat 23, 6002 CT Weert.
Geb. dat. 02-10-1995

Mej. Leticia Wolffsperger, Odahoevestraat 23, 6002 CT Weert.
Geb. dat. 27-09-1997

Dhr. Piet van der Zande, Ds. Kremerstraat 2, 5591 GH Heeze.
Geb. dat. 16-07-1943

WANDELEN OP DINSDAG

Om de 14 dagen vertrekt er op dinsdag om 10.00 uur 's morgens een groep wandelaars om met elkaar zo'n 20 km te wandelen in een leuk tempo.

Genietend van de natuur brengen we met elkaar de dag door en zijn meestal rond 15.30 uur weer terug in het café van vertrek.

In de winter hebben we meestal de lunchpauze in een café. In de zomer eten we soms het meegebrachte lunchpakketje op aan de rand van een ven of in het bos.

Het café van vertrek gaat vaak speciaal voor ons om ± 09.30 uur open en heeft dan vanzelfsprekend de koffie klaar.

Wie zin heeft om mee te doen hoeft alleen maar op tijd bij het vertrekpunt te zijn, natuurlijk met eten en drinken voor onderweg. Behalve de gebruikte consumpties zijn er géén kosten aan de wandeling verbonden.

We hebben een aantal vaste deelnemers die een structurele bijdrage leveren aan het programma. Hierdoor wordt het leuk en afwisselend en kunnen we van de Brabantse of Limburgse natuur in al zijn variaties genieten.

Wij wensen u veel wandelplezier en wie weet tot ziens.

Vanzelfsprekend loopt iedereen voor eigen risico mee.

Meer informatie:

Truus van Vessem 040 2110413

Jos Scheepers 0495 535848

Kees van Iersel 0411 621706

PROGRAMMA 2005/2006

Datum	Route	Startpunt
11 okt	de Grote Heide	Café du Commerce Langstraat 8, 5595 AA Leende
25 okt	Mortelenroute	Café Mie Vingerhoeds Oude Grintweg 90, 5688 MB Oirschot
08 nov	Bruggetjesroute	Cult. Centr. 't Tovernest J.Deckersstr. 26, 5591 HS Heeze
22 nov	Door de dreven van Dorst	Café-Eeterij 't Vermaeck, Rijksweg 115, 5121 RD Rijen
06 dec	Mildert route	AC Restaurant, Rijksweg A2, nr. 75 6004 RW Nederweert
20 dec	Duinroute (pittige tocht)	De Heeren Janssen Torenstraat 6, 5268 AT Helvoirt
03 jan	Wolfsvenroute	Bospark 't Wolfsven Patrijslaan 4, 5731 XN Mierlo
17 jan	de Heilige Eik	Café de Stapperij, Spoordonkseweg 80 5688 KE Oirschot
31 jan	Aadal route	Brasserie 't Klavertje vier Markt 35, 5531 BC Bladel
14 feb	de Panroute	Huize Providentia, ten Brackezaal Albertlaan 19, 5590 AB Sterksel
28 feb	Vennentocht	de Posthoorn, Posthoornseweg 8 5062 SZ Oisterwijk
14 mrt	Langs Gorp en Rovert	Café de Zwaan, Vrijthof 17, 5081 CA Hilvarenbeek
28 mrt	Sterrenbos	Café de Zwaan, P.Dondersplein 7 5271 AA St. Michielsgestel
11 apr	Maasduinenwandeling	Restaurant De Wellse Hut 5855 EM Well (L)
25 apr	Het Klompenpad	Café de Trol Lennisheuvel 57, 5281 LD Boxtel

ROOISE WANDELINGEN

OLAT seniorenwandegroep St.-Oedenrode

Elke dinsdag starten wij om 10.00 uur voor een fikse wandeling op een bepaald punt in Sint-Oedenrode

We wandelen ongeveer twee uur. De oorspronkelijke fittest is vervangen door een gewone wandeling.

Foto: Theo Tromp

Er zijn 4 startpunten:

Den Toel	Pastoor Smitsstraat 4, Olland
't Riethof	Pastoor Teurlingsstraat 30, Boskant
De Rooie Sok	Dommelstraat, St.-Oedenrode
Den Beckart	Oude Lieshoutseweg 7, Nijnsel

PROGRAMMA 2005

Datum	Startpunt
04 okt	Den Toel
11 okt	Den Beckart
18 okt	't Riethof
25 okt	De Rooie Sok
01 nov	Den Toel
08 nov	Den Beckart
15 nov	't Riethof
22 nov	De Rooie Sok
29 nov	De Rooie Sok
06 dec	Den Toel
13 dec	Den Beckart
20 dec	't Riethof
27 dec	De Rooie Sok

Deelname voor OLAT leden is voortaan gratis, dit op vertoon van hun OLAT clubpas.

Niet leden betalen 1 euro. Dit kan contant of via een strippenkaart.

Vanzelfsprekend wandelt iedereen voor eigen risico mee.

Meer informatie:

Marinus van Roosmalen 0413 475467 of

Theo Tromp 0495 450325

CLUBREIZEN 2005/2006

zaterdag 22 oktober	Eifel	Rur-Stausee	23 - 18 km
zaterdag 11 maart	GR AE	Monschau - Eupen	23 - 17 km
zaterdag 29 april	GR 578	Menil - Pont de Vilette	26 - 17 km
zaterdag 24 juni	GR 56	Malmedy - Butgenbach	24 - 15 km
zaterdag 26 aug.	GR 576	Nadrin - Huy	25 - 19 km
weekend 23/24 sept	GR AE	Martelange - Chiny	zaterdag 17 km, zondag 20 km
zaterdag 28 okt	GR 573	Brug Belleheid - Theux	24 - 17 km

Inschrijven: minimaal een maand van tevoren met vermelding van: tocht, aantal personen, opstapplaats, afstand
Gironummer 706801 t.n.v. OLAT-clubbreizen te Weert

Inschrijfgeld:

Weekend: leden € 55,00; niet leden € 65,00

Dagtocht: leden € 19,00; niet leden € 23,00

Prijzen zijn onder voorbehoud!

Na-inschrijvers kunnen alleen mee als er nog plaats is.

Indien men op de woensdag voor de tocht nog geen bericht heeft gehad, kan men informeren van woensdag- tot vrijdag-avond of er nog plaats is.

Afmelden: Bij verhindering zal, indien dit uiterlijk 10 dagen voor de tocht is doorgegeven, de betaling doorgeboekt worden naar de volgende tocht of (na aftrek van € 1,10) worden teruggestort. Bij afmelding binnen 10 dagen voor de tocht wordt niet meer terugbetaald of teruggestort.

Opstapplaatsen:

Eindhoven NS (Fuutlaan) 7.35 uur

Weert NS 8.10 uur

Bij voldoende belangstelling ook in: Sint Oedenrode, Son, Leende, Veghel, Keldonk, Helmond, Someren en Nederweert.

Tenslotte: Zorg voor een geldig grensdocument. Er is een excursieverzekering afgesloten. Deze geldt niet voor bagage en kostbaarheden.

Informatie en inschrijfadres:

Toon van Wordragen, Juliana van Stolbergstraat 10,

6006 ZM Weert, 0495 537775

toon.van.wordragen@hetnet.nl

Foto: Ad van Asten

39^e WINTERSERIE

Startbureau: Geopend vanaf 07.15 uur voor koffie. Inschrijving vanaf 07.30 uur.

Kosten:	10 en 15 km	€ 2,60
	20 km	€ 3,10
	30 km	€ 3,50
	40 km	€ 3,50
	60 km	€ 4,00

Korting voor OLAT leden € 2,00 op vertoon lidmaatschapkaart. Korting voor wandelbondsleden € 0,50, alleen op vertoon lidmaatschapkaart. Voor elke startplaats krijgt u een aparte sticker voor in het wandelboekje.

Nordic wandelen: Tijdens de winterserie wandeltochten zijn wandelaars die het Nordic wandelen beoefenen van harte welkom. Deze wandelaars starten om 11.00 uur en kunnen naar keuze 10/15 of 20 km. afleggen.

informatie: Marinus van Roosmalen

Hoge Vonderstraat 7, 5492 CH St.-Oedenrode

Tel/Fax +31 (0)413 475467/+31 (0)495 450325

winter@wandel-olat.org, www.wandel-olat.org

AGENDA

16 oktober 2005

De Rips

Café 'De Viersprong'

Ripsestraat 6, 5764 PG De Rips

Afstanden/starttijden 40-30 km 08.00-09.30 uur

20-15 km 09.00-12.30 uur

Sluiting 15-20-30-40 km 17.00 uur uur

20 november 2005

Boxtel

Eeterij 'De Trol'

Lennisheuvel 57, 5281 LD Boxtel

Afstanden/starttijden 40-30 km 08.00-09.30 uur

20-15 km 09.00-12.30 uur

Sluiting 15-20-30-40 km 17.00 uur

15 januari 2006

Lage Mierde

Café 'Dorpszicht'

Dorpsplein 2, 5094 GJ Lage Mierde

Afstanden/starttijden 40-30 km 08.00-09.30 uur

20-15 km 09.00-12.30 uur

Sluiting 15-20-30-40 km 17.00 uur

19 februari 2006

Lierop

Zaal 'van Oosterhout'

van Dongenstraat 18, 5715 AL Lierop

Afstanden/starttijden 40-30 km 08.00-09.30 uur

20-15 km 09.00-12.30 uur

Sluiting 15-20-30-40 km 17.00 uur

19 maart 2006

Boskant

Café-Restaurant 'Het Riethof'

Pastoor Teurlingsstraat 30, 5492 Boskant

Afstanden/starttijden 60 km 07.00-07.30 uur

40-30 km 08.00-09.30 uur

20-15-10 km 09.00-12.30 uur

Sluiting 10-15-20-30-40 km 17.00 uur

60 km 19.00 uur

LANGE AFSTAND, PRESTATIE EN SNELWANDELEN

Stand clubkampioenschap per 22 september 2005

1	Ernst Westerhoff	15020	38	Wim Freriks	1600	74	Theo Beelen	665
2	Hans de Vries	10735	39	Marco Timmermans	1560	75	Wim Brooymans	610
3	Boetje Huliselan	9665	40	Peter Koolen	1555		Ad van Asten	610
4	Hugo Prinsen	9310	41	Ad Verbakel	1495		Tjeu vd Kerkhof	610
5	1 Hanny Klumpkens	9040	42	Wim Bakker	1470	13	Doortje vd Akker	610
6	Henk Vink	7565	43	Rini Welten	1440	79	Fred Fisser	570
7	Huub Raijmakers	6670	44	7 Carry Ombelet	1425	14	Jans v Griethuizen	570
8	2 Connie Raijmakers	6670	45	Jack Hendriks	1370		Ronald Ilokan	570
9	Mart Douven	6120	46	8 Nicole Nacken	1290	82	Ad Martens	505
10	Klaas Bakker	6075	47	9 Monique Barten	1220	83	Wil Timmermans	440
11	Frances Rouppe vd Voort	5905	48	10 Riet Emans	1160	84	Kees Punselie	430
12	Wim van Gemert	4885	49	Jan Warrink	1140	15	Coos Verburg	430
13	Rolf Craanen	4740	50	Henny van Megen	1100	86	Ronald Menting	360
14	Wesley vd Gouw	4555	51	Piet Bernaerts	1090	16	Ria Vredenburg	360
15	Marcelino Sobczak	4525	52	Ben Duin	1085		Louis Vernie	360
16	3 Mariet Douven	3960	53	Richard vd Pol	1080	16	Lineke vd Gaag	360
17	Ad Mollen	3870	54	Peter vd Ven	1080	16	Jeannette v Boerdonk	360
18	Ron Timmermans	3780	55	Gerard Meeuws	1080		Hans Bontekoe	360
19	Co Tops	3760	56	Servee Derks	1030		Frans Smits	360
20	Evert v Ampting	3595	57	Wim vd Wittenboer	970	16	Caroline Dinnissen	360
21	Erik Dikken	3515		Wim Coolen	970	16	Anita Camp	360
22	Kees Lambregts	3285		Jelte van der Zee	970	16	Toos vd Boom	360
23	Rob Keetlaer	3240	60	Dietmar Adam	965		Piet van Buul	360
24	Pe Everaerts	3050	61	Wiebe Boverhoff	895		Jan van der Zanden	360
25	Kees Mol	2740		Joop Krul †	860		Jan van Berkel	360
26	4 Anja van Kempen	2730	62	Frits v Duijnhoven	845	16	Coby Visser	360
27	Paul Canters	2640	63	Wim Peters	815	16	Maria van Hoek	360
28	Piet de Ruijter	2550	64	Hans van Ginkel	800	101	24 Betsy Geerts	330
29	Sjef Koolen	2515		11 Joop Reichenfeld	800	102	Tony van Duijn	250
30	Theo Klanke	2500	66	Michel v Krimpen	760		Ton van Dijk	250
31	Cor v/d Heijden	2320	67	Theo Gijzen	720		25 Margriet Fischer	250
32	Claude Herman	2270		Gerrit Legierse	720	26	Jet vd Bersselaer-Dreesen	250
33	5 Mariette v Ampting	2080		12 Corry Nettekoven	720		Hein Dirx	250
34	Dirk Belder	2020		Bart Lutke Schipholt	720		Antoon Asveld	250
35	6 Henny van de Haring	1800		Jan v Boerdonk	720			
36	Jan Vogelsangs	1785		Ben Jeursen	720			
37	Paul Koks	1725	73	Frits Mennen	680			

Deelname aan tocht svp binnen 2 dagen melden bij: Ad van Asten 0499-473767 of a.asten1@chello.nl

Vervolg programma 2004-2005 OLAT-clubkampioenschap

8 okt	Berg en Dal	L.A.	60 km	250
21 okt	Bocholtz	L.A.	100 -110 km	430-460
5 nov	Vlierden	Eur	150-125-100 km	600-510-430
6 nov	Rotterdam	W/P	10 km	schema
18 nov	Horst	Eur	100 km	430
20 nov	Rotterdam	W/P	10 km	schema
4 dec	Rotterdam	W/P	10 km	schema

Agenda snelwandelen

6 nov	Rotterdam	Winterserie RWV 1e wedstrijd
20 nov	Rotterdam	Winterserie RWV 2e wedstrijd
27 nov	Zaandam	Indoorwedstrijd snelwandelen (onder voorbehoud)
4 dec	Rotterdam	Winterserie RWV 3e wedstrijd
17 dec	Dronten	Kerstloop met 10 km. snelwandelen

SECTIE LANGE AFSTAND KNBLO-NL

De afgelopen periode heeft de sectie Lange Afstand weer een zeer groot aantal wandelaars onderscheidingen toegekend voor hun geleverde prestatie.

De Long Distance Walkers zijn uitgereikt aan wandelaars die 5 of meer tochten van 110 kilometer en meer aflegden.

Voor de Kennedy Walker geldt dat voor 5 of meer wandeltochten van 80 km (Kennedytochten).

Verder informatie wat deze sectie doet vindt u o.a. op: www.lange-afstand-wandelen.nl

Eind van deze maand zal de nieuwe Lange Afstand Kalender voor 2006 weer verschijnen, mocht u in de gelegenheid zijn om deze ook te verspreiden neem dan even contact op met mij (Theo Tromp) 0495 45 03 25 of m.h.tromp@hccnet.nl

ONDERSCHIEDINGEN

40x Long Distance Walker

007 Hugo Prinsen	Valkenswaard	OLAT
008 Marry Heuvelman-Goudriaan	Ouderkerk a/d IJssel	WS'78

Master Long Distance Walker

047 Rob Frielink	Nijmegen	RWV
048 Piet Rosenhart	Heemstede	WS'78
049 Jan Seuren	Melderslo	RWV/Merselo
050 Wim Freriks	Winterswijk	DIO, SV de LAT/OLAT
051 Arie Klootwijk	Barendrecht	cwsv Marijke
052 Ger Reneerkens	Geleen	RWV

Super Long Distance Walker

060 Piet Rosenhart	Heemstede	WS'78
061 Michel van Krimpen	Maarssen	OLAT
062 Ger Reneerkens	Geleen	RWV

Long Distance Walker

079 Piet Rosenhart	Heemstede	WS'78
080 Ben van Gestel	Raamsdonkveer	
081 Adri van de Vrie	Wieringerwerf	
082 Ger Reneerkens	Geleen	RWV

40x Master Kennedy Walker

Rolf Craanen	Amersfoort	OLAT
Piet van der Kroft	Gouda	RWV
Henk Vink	Schelluinen	OLAT/WS'78
Mart Douven		

25x Master Kennedy Walker

Anton Nap	Harmelen	WS'78/RWV
Erik Dikken	Nijmegen	WS'78/OLAT

Master Kennedy Walker goud

Wil Ubben	Sweikhuizen	
Henk van Winden	Pijnacker	
Y. Cheung	Zoetermeer	
C.J.A. Ammerlaan	Berkel-Rodenrijs	
Richard Klein Bentink	Zutphen	OLAT
Frans Heering	Enter	

Super Kennedy Walker zilver

Ilona van Klinken	Barendrecht	
Ron van Winden	Pijnacker	
Louis Kemper	Alblasserdam	
Ben Jeursen	Leiden	WS'78/OLAT/ Haaglanden
Ton Groenendaal	Rotterdam	RWV
H.A. Noordover	Voorburg	
Hans van Ginkel	Zwijndrecht	OLAT

Kennedy Walker brons

L.M. Krielaart	Groot Ammers	
Ilona van Klinken	Barendrecht	
Budhy Smit	Heerlen	
H. Pranger	Handel	
Ton Groenendaal	Rotterdam	RWV
Wesley van der Gouw	Waalwijk	OLAT
Jan Dinnissen	Wijchen	
Marguerite Rose	Steenwijk	
Corrie van Gerwen	Oirschot	
Cees Mol	Breda	OLAT
Wim Freriks	Winterswijk	DIO/sv de LAT/OLAT
Jos Geurts	Hoensbroek	NOAD
Dirk Belders	Veldhoven	OLAT
Marcelino Sobczak	Heerlen	OLAT
Dirk Baars	Rhenen	
Marion Kooijers	Gouda	WS'78/OLAT?
Henk Hage	Valburg	

De 80 van de Langstraat

Vanaf het raadhuisplein in Waalwijk start zaterdagavond 10 september de 25e editie van de '80 van de Langstraat' met een maximum van 3000 deelnemers. Het mooie nazomerweer is voorbij. Het is onstuimig en onbestendig: onweer, regen, bliksemschichten - echt weer om je wakker te houden van nacht, anders zorgen de mensen langs de route daar wel voor, met muziek, dweilorkestjes en vreugdevuren.

Een uur voor de start wordt het donker en we vrezen het ergste. Het regent, maar het zijn geen hoosbuien zoals elders. Ondanks de dreiging van boven is het publiek volop aanwezig. Omdat het de 25e keer is, is er voor het raadhuis een stelling gebouwd, waarop een rode loper ligt. Het is de bedoeling dat we daar morgen in de loop van de dag over binnen komen. Dat heeft wel tot gevolg dat de deelnemers opgesteld staan tot achter het raadhuis, dus het duurt even voordat we op weg zijn. In de eerste straat waar we doorkomen staan dranghekken, anders is er helemaal geen doorkomen aan.

De temperatuur is goed, er staat geen wind, de luchtvochtigheid is hoog. Velen wandelen in korte broek en shirt met regencape of paraplu in de aanslag. Na 9 km komen we weer langs

start en finishplaats, waar nog steeds dranghekken nodig zijn om ons vrije doorgang te geven. Hier ook de eerste verzorgingspost met een mueslireep en iets verderop Citroenthee.

Op straat liggen veel plassen, maar de regen valt mee. Bliksemflitsen schieten langs de hemel, veel gedonder op de achtergrond; het belooft een wilde nacht te worden.

Deze Kennedymars wordt georganiseerd door de stichting „De 80 van de Langstraat” en heeft als hoofdsponsor de HC-groep, die staat voor klimaat- en luchtbeheersing. Met nog veel meer kleine sponsors en vrijwilligers is het elk jaar een groot feest om aan dit wandelevement deel te nemen.

De eerste grote binnenrust is na 34 km. We zijn dan al door Drunen, Vlijmen, Haarsteeg en Elshout gekomen, waar

het publiek de deelnemers aanmoedigt om verder te gaan, of het nu wel of geen bekenden zijn. Vaak krijgen we spontane verzorging aangeboden, bestaande uit snoepgoed, fruit en zelfs stukjes warme vis en kip, gepresenteerd in een kartonnen bakje.

Als ik bij de rust aankom is er nog plaats genoeg en gaan de schoenen uit. Hier is een broodje met koffie en thee. Dan naar buiten langs een haag van enthousiaste mensen, nu richting Waalwijk, waar we door buitenwijken gaan en de pijlen op de lantaarnpalen goed in de gaten moeten houden om niet te verdwalen.

Hier ergens passeren we het halfwegpunt. We gaan naar Sprang-Capelle, daarna Waspik. Het is rustiger geworden langs de weg zo vroeg in de morgen. Slechts op enkele plaatsen is een concentratie van feestgangers, pardon: toeschouwers, die van deze nacht profiteren om de bloemetjes buiten te zetten. Boven ons hoofd is het ook tot rust gekomen. Het is zwaar bewolkt, warm, vochtig en stil. Geen onweersdreiging meer.

Ernst Westerhof (l) en Ben Jeursen (r)

Na 52 km in Waspik naar binnen. Hier is soep, koffie of frisdrank, weer gaan de schoenen uit om de voeten af te laten koelen. In de binnenrusten zijn vaak veel bekenden aanwezig. Soms wandel ik alleen, dan weer met een groepje andere wandelaars mee. Het is nog steeds donker als ik naar buiten ga. Ria Zijlmans wandelt met een vriendin die ze het afgelopen jaar heeft klaargestoomd om deze tocht te wandelen, en ligt ongeveer een uur achter me.

Langzaam wordt het wat lichter. In Waspik zei iemand: „Nu komt de Fazantenweg, daar heb ik toch zo'n hekel aan.” Toevallig zie ik na een uurtje wandelen het naambordje staan, en inderdaad: het is een lange weg die we afleggen zonder fazanten te zien. Het is goed te zien dat het hier flink gehoosd heeft: volle sloten, veel water op de akkers tussen de gewassen.

Als we ergens met drie man staan wild te plassen, stopt er een politieauto. Het raampje wordt opengedraaid, de dienstdoende agent zegt: „Ik had al minstens duizend euro aan bekeuringen kunnen innen vandaag. Jullie hebben geluk, ik ben in een goede bui.” En hij rijdt door.

Dan komt De Wetering in Loon op Zand in zicht. We hebben ondertussen 68 km afgelegd, en hier is de laatste binnenrust. Weer krijgen we een munt voor koffie of thee met een broodje. Ik kan het niet nalaten de schoenen voor de derde keer uit te doen.

Daarna gaan we achter De Efteling langs, naar de finish in Waalwijk. Onderweg nog twee kleine rustpuntjes waar we wat kunnen eten of drinken. De organisatie doet er alles aan om het ons naar de zin te maken met twaalf van deze doorloopposten en drie binnenrusten.

Het is 10.30 uur als ik over de rode loper naar de finish stap, en behoor tot de eerste tweehonderd wandelaars die de tocht volbrengen.

Een half uurtje later komt Ria met vriendin al binnen. De laatste kilometers zijn zichtbaar voor hen minder lang geweest. Komend weekend geen Nijmegen-Rotterdam meer ondanks het jubileum. Ik heb besloten deze tocht niet meer te doen: twaalf keer is genoeg geweest.

-Klaas Bakker-

3-4 september 2005

Amsterdam-Tilburg

We hebben prachtige nazomerdagen en dit weekeinde hoort daar ook bij. Het aantal deelnemers is nooit groot op deze tocht. Wel jammer, want Hart van Brabant die deze wandeling organiseert, heeft alles goed voor elkaar.

Zaterdagmiddag wordt er om 15.00 uur gestart vanuit de Jaap Edenhal in Amsterdam zuidoost. Op de warmste tijd van de dag, een moeilijk begin: de geest en het lichaam werken nog niet goed samen, het is nog even zoeken.

Frances Rouppe v.d.Voort heeft een vliegende start, als hij zich na 15.00 uur inschrijft als laatste deelnemer. Hij had geen rekening gehouden met eventuele vertragingen op het spoor onderweg. Frances werd met de auto naar ons toegebracht en heeft daarna de verdere tocht te voet afgelegd, waarmee hij het OLAT-aandeel op negen wandelaars bracht.

We passeren het Gein en de Gaasp (waterlopen). Als een ongediciplineerd zootje maken we de weg onveilig, want door het mooie zonnige weer is er veel verkeer met auto's en fietsers. We wandelen richting Abcoude en Baambrugge.

De eerste rust van betekenis is in Abcoude naast het NS station, nu uitgestorven wegens werkzaamheden aan de spoorlijn Utrecht-Amsterdam. Vandaar de vertragingen, we kwamen nu via Hilversum naar de start.

In Vinkeveen een weer iets grotere rust, daarna naar Kockengen voor de eerste binnenrust. Vorig jaar op weg naar deze plaats zagen we een ooievaar op een van de lantaarnpalen zitten, dit jaar zit hij er niet meer.

Hier in het verenigingsgebouw Irene is er altijd zelfgemaakte soep en keuze uit twee soorten, en velen laten het zich goed smaken. Als de groep compleet is en iedereen voldoende rust heeft gehad, vertrekken we met z'n allen rond 21.00 uur.

Bijna iedereen wandelt nog in korte broek, koud is het helemaal niet. Nu naar Nieuwegein. Het laatste gedeelte voor we bij de kantine van NV Geinoord zijn, is nu goed gepijld; dat is wel eens anders geweest. Ik heb weer eens pannenkoeken meegenomen, en met een stroopwafel en cola kan ik er straks weer tegenaan. Hier hebben we 58 km afgelegd en zijn er nog twee wandelaars bij gekomen die de laatste 67 km meewandelen.

Dan naar buiten richting Lekbrug. Eerst

eroverheen, daarna er onderdoor over de verhoogde brede rivierdijk naar Lexmond. Ergens een kleine wagenrust, en verder naar Meerkerk, waar op het marktplein een iets langere buitenrust is waardoor de onderlinge afstand tussen de wandelaars tot nul gereduceerd wordt. Vorig jaar werd hier een of ander festival gehouden. Nu is het stil op het plein als we aankomen; zelfs de jeugd is al naar huis gegaan, en even later verlaten wij ook het plein.

Naar Gorinchem gaat het voor de volgende binnenrust, we stappen hier naar binnen als het nog donker is, en gaan naar buiten als het begint te dagen. Het is fris als je buiten komt, maar dat is zo over als je even onderweg bent. Deze keer geen mist, het belooft een mooie zondag te worden. We steken de Waalbrug over en komen in het land van Altena. Op de dijk naar Dussen vinden we geen walnoten meer, nu de tocht een maand naar voren is geschoven.

Al in Dussen, maar nog niet bij de rust, komt Ria me tegemoet om mij op de laatste moeilijke kilometers naar de finish in Tilburg te vergezellen.

Maar eerst de laatste grote binnenrust in hotel De Koppelpaarden, na 101 kilometer.

Met de hele wandelgroep vertrekken we vanaf hier iets voor 10.00 uur richting het pontje over de Bergse Maas. Voor we aan boord gaan eerst het traditionele suikerklontje gedrenkt in vieux.

Aan de overkant staan de eerste toeschouwers ons aan te moedigen voor de laatste 25 km. De warmte valt mee, er staat een lekker fris verkoelend windje. Dat mag ook wel want er is hier weinig schaduw.

We komen door Sprang-Capelle, Kaatsheuvel en Loon op Zand, met onderweg nog enkele wagenrusten om ons op de been te houden.

In Loon op Zand even naar binnen in „De Wetering” en daarna in één ruk naar de finish in Tilburg. Als toetje van de verzorging krijgen we vlak voor Tilburg een roomsoesje. Dan is het nog een klein stukje wandelen naar het einde, in sporthal en zwembad „De Drieburcht”.

Hier ook het bosje bloemen, dat ik doorgeef aan Ria die mij al babbelend, moed insprekend en ondersteunend naar de eindstreep bracht.

-Klaas Bakker-

Op pad met markeerders Ad Koertjes en Rudie Polman

Markeren is vooruitzien

„Met dit werk heb je absoluut droog weer nodig, en ik zal je laten zien waarom.” Zonder al te veel moeite peutert markeerder Ad Koertjes een sticker van een gegalvaniseerde paal. „Die is er met vochtig weer opgeplakt en laat nu alweer los aan de hoekjes.” Het euvel wordt ter plekke hersteld.

Samen met Rudie Polman heeft Ad een flink stuk van het Airbornepad Market Garden onder zijn hoede: van Driel tot aan Arnhem, met inbegrip van de winterroute via kasteel Doorwerth.

Rudie en Ad vormen al vier jaar een vast markeerders-koppel.

Zoals alle wandelpaden is ook dit door OLAT ontwikkelde lange-afstandspad regelmatig aan wijzigingen onderhevig. Zo was de winterroute over de smalle maar zeer drukke dijkweg tussen Driel en Heteren bepaald geen pretje voor wandelaars. Sinds kort kunnen zij vanaf de veerpont vlak langs de rivier lopen, over de met gras begroeide zomerdijk. Ad en Rudie hebben er een paar fraaie overstapjes getimmerd en het geheel opnieuw bewegwijzerd. Ook elders zijn wat aanpassingen gedaan.

„Zodra een route bekend is gaan we eerst kijken hoe het erbij ligt en welk materiaal we nodig hebben”, vertelt Rudie. Volgt een opsomming van wat er allemaal meegaat in de fietskar: grondboor, een ruime hoeveelheid palen, vuistje, accuschroefmachine, plaatjes en stickers, schuurpapier, wasbenzine of terpentijn en een schone doek. „En het routeboekje natuurlijk.”

Geen verf, want Ad en Rudie geven de voorkeur aan de meer slijtvaste stic-

kers. Voor de houten paaltjes nemen ze stevige, zelfgemaakte metalen plaatjes mee. Sticker erop en klaar is Kees. Schilderen moet altijd in etappes gebeuren en vergt dus meer tijd. Boomschors opschuren, basiskleur opzetten en later nog een keer terug met de tweede kleur. Markeren met verf is bovendien niet overal toegestaan. Met name beheerders van natuureservaten willen niet dat hun bomen beschilderd worden. Bij gebrek aan lantaarnpalen en verkeersborden is paaltjes slaan in het bos dan meestal de enige optie.

Volgeladen kar

Op het Dunoplateau en de hoogte van de Westerbouwing hebben Ad en Rudie het niet gemakkelijk gehad. Ze moesten met hun volgeladen fietskar over steile, smalle en soms ook erg drassige paadjes. Dan telt even niet de schoonheid van het landschap maar alleen nog spierkracht en uithoudingsvermogen. Rudie: „De bult óp gaat nog wel.

De bult áf is een stuk moeilijker, dan is de kar bijna niet te houden. Tien palen wegen veel! Het was een moeilijk stuk, maar ook zeker een mooi stuk. Ik heb het met liefde gedaan.”

Dat het Airbornepad in één richting loopt lijkt gemakkelijk, maar is het in de praktijk juist niet. Ad: „Bij een route die vice-versa loopt, zet je je auto ergens neer en pak je een stuk van tien kilometer in twee richtingen tegelijk. Bij het Airbornepad was de logistiek lastiger en waren we ook veel duurder uit met benzine en strippen.”

Al het benodigde materiaal hebben de markeerders zelf ingeslagen. Deels in overleg met de betrokken boswachters en natuurbeheerders omdat die hoge eisen stellen aan het soort paaltjes dat wordt gebruikt - meestal inlands eiken of kastanje. Leveranciers hiervan zijn dun gezaaid. Ad en Rudie hebben hun paaltjes helemaal uit Oosterwolde gehaald. De gepeperde rekening ging gelukkig meteen naar penningmeester Jos van den Bersselaar.

Ad Koertjes doet dit werk al een jaar of tien. „Je rolt erin. Een hele goeie wandelvriend had een keer hulp nodig bij de markering van de IJsselweg - zodoende.” Rudie is er later via Ad weer bij betrokken geraakt. Hij wilde wandelen, maar op eigen houtje kwam het er nooit van. Het vrijwilligerswerk kwam er vanzelf bij.

Inmiddels vormen ze al vier jaar een vast markeerders-koppel. Niet alleen voor OLAT, maar ook op diverse lange-

Sinds kort kunnen wandelaars vanaf de veerpont vlak langs de rivier lopen, over de met gras begroeide zomerdijk.

afstandspaden van de NWB in het oosten van het land en op de Veluwe. Dege-
nen die op de tijdelijke OLAT-camping
verblijven tijdens de Kempische Wan-
deldagen in Geldrop kennen het duo
bovendien als beheerder en assistent-
beheerder. Dat ze in hun woonplaats Ze-
venaar (bij Arnhem) ook nog burens zijn
komt goed uit. „We wandelen en kampe-
ren veel samen”, vertelt Ad. „Boodschap-
pen doen we volgens rooster, ik ben de
kok en Rudie doet de afwas.” Kortom: in

door dwangarbeid, evacuaties en oor-
logsgeweld en dat heeft hem niet on-
beroerd gelaten. Gewoon genieten van
het panoramisch uitzicht vanaf het Du-
nopleateau is voor hem onmogelijk - al-
tijd zit er een bittere bijmaak aan. On-
langs nam hij voor de 28-ste keer deel
aan de jaarlijkse Airborneloop vanuit
Oosterbeek. „De oorlog leeft hier nog
steeds, het lijkt zelfs of de deelnemers
steeds jonger worden.” Bij het inlopen van het Airbornepad

UIT DE MEDIA

Bastiaanse 'gaat mobiel'

Ook Omroep Brabant heeft zich ge-
stort op het GPS-wandelen, en wel
onder begeleiding van twee regionale
coryfeeën: René Bastiaanse en came-
raman Leon Hagedoorn, welbekend
van het programma 'De Wandeling'.
Het gaat voorlopig nog om een proef,
waaraan tussen 8 en 16 september een
beperkt aantal gegadigden kon deel-
nemen. Aan de hand van de opgedane
ervaringen zal Omroep Brabant dit
concept verder uitbouwen. De test-
wandelaars hadden de keus tussen
twee trajecten van elk twee uur: een
met het thema 'Historie Philips' en
een met 'Natuur en Cultuur'. De deel-
nemers werden op pad gestuurd met
een ultramodern mobieltje waarop
ook filmpjes kunnen worden vertoond.
Via dit medium geeft René Bastiaanse
op allerlei plekken informatie over wat
daar te zien is. Daarnaast verschaft het
UMTS-toestel natuurlijk de benodigde
route-informatie.

Bron: Omroep Brabant

Lopen langs de akkerrand

Mede dankzij extra subsidiemogelijk-
heden voor boeren is de Nederlandse
taal weer een woord rijker: akkerrand-
toerisme. Onlangs werd in de Bies-
bosch het eerste 'boerenwandelpad'
geopend, het resultaat van overleg
tussen Staatsbosbeheer en vijf plaatse-
lijke boeren die wel een stukje van hun
grond wilden afstaan ten behoeve van
de wandelaar. Het 7,5 km lange pad
voert langs historische plekjes als een
fort en een sluis. Iedereen lijkt er beter
van te worden: de wandelaar komt op
bijzondere plaatsen en de boer is blij
met de neveninkomsten.

Meer van zulke boerenwandelpaden
zijn sindsdien al gerealiseerd of staan
nog op stapel, waaronder in de Gel-
derse Vallei en de Maashorst. De boe-
ren kunnen in elk geval een beroep
doen op landelijke regelingen en daar-
naast soms nog op subsidies van de
provincie of hun eigen gemeente. In
de Maashorst is het waterschap bij de
plannen betrokken, vanwege de open-
stelling van schouwpaden langs de Aa
en de Maas.

Bron: Brabants Dagblad

Ad en Rudie geven de voorkeur aan de meer slijtvaste stickers.

alle omstandigheden zijn zij uitstekend
op elkaar ingespeeld.

Wat maakt iemand nu tot een goede
markeerder? Ad: „Het moet in je ge-
nen zitten. Ik hoef maar één keer op
een route geweest te zijn, en alles zit
in mijn geheugen. Oriëntatievermogen
is ook heel belangrijk. En je moet
zelf wandelaar zijn. Een wandelroute
die met de auto is uitgezet herken je
meteen! Markeren is vooruitzien. Als je
hier loopt, moet je al denken aan het
punt waar je straks afslaat. Waar zet
je de pijl zodat die van ver al zichtbaar
is? Als mensen aan de linkerkant van
een weg lopen, moet je links marke-
ren. En ook nooit vergeten: meteen na
het afslaan of op lange rechte stukken
een herhaling zetten. Kleine dingetjes,
maar ze zijn heel belangrijk.”

Het Airbornepad heeft voor Ad (59) een
bijzondere betekenis. Hij is weliswaar
na de oorlog geboren, maar zijn ouders
en naaste verwanten waren getekend

deed Ad de verzorging. Ruim 200 kilo-
meter lopen in vijf dagen zou voor
hem onmogelijk geweest zijn. Hij wandelt
doorgaans tussen de 20 en 30 kilo-
meter per dag. Zijn liefste wens is om
nog eens de vierdaagse van Wales over
te doen - „die is zó ruig” - en verder is
hij gestaag bezig om alle IML-tochten
op zijn naam te krijgen. Dit jaar staan
Italië en Oostenrijk op het programma,
en dan resteren nog Finland, Korea,
Israël en Indonesië (maar die laatste is
intussen afgeschaft).

Rudie houdt het bij één IML-wandeling
per jaar. Die van Luxemburg beviel
hem tot nog toe het beste. Daarnaast is
hij vaste klant in Diever, Vilt en Apel-
doorn - zijn favoriete vierdaagse, want
net als Ad is hij toch vooral een natuur-
wandelaar.

En natuurlijk gaan ze samen nog eens
het héle Airbornepad lopen.

-Mirjam Kies-
tekst en foto's

„Een clubblad moet van en voor de leden zijn”

Dozen vol oud papier heeft Ad van Asten de laatste maanden opgeruimd. Allemaal overbodig geworden sinds zijn afscheid van OLAT Nieuws, waar hij bijna tien jaar met hart en ziel aan werkte. “Z’n kamertje groeide helemaal dicht”, zegt zijn vrouw Diny. Ze is er niet rouwig om dat Ad het wat kalmer aan doet. “Hij zat altijd boven, ongezellig hoor. Nou leest hij hele dikke boeken.”

Ad van Asten: „Ons blad kost jaarlijks zo’n tienduizend euro. Dan mag ’t ook wel iets goeds zijn!”

Ad zelf heeft er meer moeite mee. Niet dat hij in een gat valt, zegt hij; daar is hij het type niet naar. „Maar het is wel een gemis. Je voelt je er niet meer bij betrokken. Door niks te doen verflauwt ook je belangstelling.” Niks doen is echter wat veel gezegd. Ad blijft namelijk wel actief voor de sectie lange afstand, zoals tochten coördineren en het uitgeven van de jaarlijkse wandelkalender.

Fanatiek

Met wandelen is hij begonnen uit pure noodzaak, zo’n dertig jaar geleden. „Op doktersadvies. Ik moest op dieet, ik was te zwaar. Maar ik ben fanatiek wat dat betreft. Dus een blokje om werd al gauw het hele dorp om en zo steeds verder. Alles op eigen houtje, dat ging heel goed. Ook mijn eerste Kennedymars in Bergeijk.” Diny: „Pas toen hij meer dan 80 kilometer ging lopen kwam hij zichzelf tegen.” Dat was het sein om de zaken anders aan te pakken. Na het Internationale Weekend van mei 1983 in Sint-Oedenrode gaf Ad zich meteen op als lid. „Ik kende OLAT al van de Vierdaagse het jaar ervoor. Hun verzorgingspost had het motto ‘Oil of Olat’ en dat viel mij op.”

Een wandelboekje bezit hij niet, persoonlijke records houdt hij evenmin bij. Wel vond Ad bij de club twee vaste wandelmaatjes: Piet van de Laar en later Joop Krul. Binnen OLAT stonden ze al snel bekend als ‘de drie musketiers’. Samen met Joop volgde hij ook cursussen bij de KNAU, waaronder tijdwaarneming bij wedstrijden. Een tragisch

ongeval in Oostenrijk maakte aan dat jarenlange verbond onlangs een einde. „Joop en ik voelden elkaar ongelooflijk goed aan. Zelfs als we niets zeiden, wisten we van elkaar altijd waar we in gedachten waren.”

Veel veranderd

Met Joop deelde Ad ook een brede interesse, wat hem goed van pas kwam binnen de redactie van het OLAT Nieuws. „Ik ben in februari ‘96 begonnen, dat weet ik nog goed - het was carnaval. Na een oproep op de jaarvergadering ben ik erin gestapt. De formatie met Martien Wernsing, Jaap Rottier, Hans Offermans en adviseur Ben van der Velden bleef niet lang intact. Martien overleed en na anderhalf jaar nam ik van Hans de taak van eindredacteur over. Toen Ben ook stopte bleef ik alleen over.”

Er werd een nieuwe redactie gevormd met Toon van Wordragen en al snel ook Lies Wesseling. Later traden Peter van de Ven en Margriet Fischer aan. „Maar hoe dan ook: altijd liep het goed. Vergaderen deden we meestal voor de vorm - het was vooral veel kletsen. Het boekje was dan eigenlijk al klaar; we hoefden alleen de puntjes op de i te zetten.” En Diny werd nooit vergeten. Elk jaar kreeg ze een ca-deautje.

Ook technisch gezien is er het nodige veranderd. „Bij Philips werkte ik al vroeg met een computer, daar kon ik goed mee overweg. Toen ik in 1991 moest afvloeien

Behalve van het OLAT Nieuws kennen velen Ad ook als toegewijd tijdwaarnemer bij wedstrijden.

en in het kader van Operatie Centurion had ik er al een thuis. Dat was net een ouwe koffiemolen! E-mail bestond toen helemaal nog niet. Lies, Toon en ik werkten die eerste jaren vooral met fax.”

Duidelijke koers

Alle oude jaargangen van OLAT Nieuws heeft Ad wel bewaard. Toen hij begon was het clubblad nog op half formaat. „Het idee was dat de leden zo'n klein boekje overal makkelijk mee naar toe konden nemen. Maar je kon er niks in kwijt. Na een paar jaar kreeg het blad zijn huidige vorm en hebben we gelukkig dubbel zoveel ruimte.” Daarbij speelde mee dat er binnen de vereniging steeds meer aandacht kwam voor recreatief wandelen.

Een clubblad is het belangrijkste bindmiddel van een vereniging. Het moet er zijn van en voor de leden en geen spreekbuis zijn van het bestuur, vindt Ad, die altijd duidelijke ideeën had over de koers die hij wilde varen. „Vroeger stond er nooit iets in van OLAT zelf, zoals de clubreizen naar de Ardennen en de Winterserie. Alle kopij kwam van elders. Dat vond ik altijd jammer. Het leek net of er bij OLAT niks gebeurde! Dat ben ik dus maar zelf gaan doen.”

„Er zijn zoveel groepjes binnen de vereniging, de ene zoekt dit en de andere dat. Wandelen op Dinsdag, de KWD, sportief wandelen... Ik heb er lang over gedaan voordat ik overal bekend mee was. Ik bleef altijd eerst op de achtergrond, gewoon kijken. Na een poosje krijg je er vanzelf een band mee. Van het Clubkampioenschap ken ik nu bijna iedereen. Toen ik stopte heb ik heel veel mailtjes gehad – ook van buiten de club. Daar zaten hele leuke reacties bij.”

Nuttige rol

Zijn opvolgers in de redactie wil hij – vrijblijvend maar daarom niet minder serieus – een goede raad meegeven: belicht OLAT-activiteiten eens vaker vooraf in plaats van achteraf. „Dan kun je ook je leden warm maken voor de eigen activiteiten. De Kempische Wandeldagen bijvoorbeeld, daar moet je naartoe leven, dat is een clubgebeuren!”

„Een adviesraad zou daar een nuttige rol in kunnen spelen, natuurlijk zonder de redactie voor de voeten te lopen. Zoiets zou ik in de toekomst nog wel willen doen.”

-Mirjam Kies-
tekst en foto's

OLAT WANDELTRAININGSWEEKEND

13 t/m 15 januari 2006

In januari 2006 houdt wandelsportvereniging OLAT voor de 15e maal haar jaarlijkse trainingsweekend. Opnieuw is gekozen voor een kampeerboerderij in de prachtige omgeving van Wintelre (nabij Eindhoven).

De trainingen zijn geschikt voor iedere wandelaar; van jong tot oud en van recreatie- tot snelwandelaar. Veel aandacht wordt er besteed aan het verbeteren van techniek en houding tijdens het wandelen. Naast de gezamenlijke onderdelen, waarbij met name 'warming-up' en 'coördinatie' centraal staan, wordt er iedere dag in verschillende groepen gewerkt. Iedere groep staat onder leiding van een eigen trainer, zodat er voldoende aandacht is voor elke afzonderlijke deelnemer.

De inschrijving staat vanaf heden open. Het aantal deelnemers is aan een maximum gebonden, dus schrijf op tijd in. Men kan kiezen uit het hele weekend of een gedeelte daarvan. Aangemelde deelnemers ontvangen rond kerstmis een programma en een routebeschrijving.

Datum: Vrijdag 13 t/m zondag 15 januari 2006. Aankomst op vrijdag vanaf 17.00 uur; vertrek op zondag ca 16.00 uur.

Lokatie: 't Caves, Veneind 5, 5513 NE Wintelre, telefoon 040 - 205 18 05.

Kosten: Personen vanaf 18 jaar: € 45,00

Personen tot 18 jaar: € 25,00

Korting OLAT-leden: € 5,00

Prijzen voor een losse dag zijn op aanvraag beschikbaar.

Inschrijving: Inschrijven kan tot uiterlijk 15 december 2005 door de antwoordstrook te sturen aan Henk Plasman, Weegbree 81, 5684 JC Best, of digitaal te verzenden naar h.p.a.n.m.plasman@tpgpost.nl. Het inschrijfgeld dient te worden overgemaakt op giro 17.75.156 of bankrekening 13.82.11.736 ten name van de penningmeester van OLAT, onder vermelding van „Trainingsweekend OLAT 2006”.

Inlichtingen: Henk Plasman, telefoon: 0499 - 39 03 24 of 06 - 12 21 24 40
Email: h.p.a.n.m.plasman@tpgpost.nl

Inschrijfformulier

Naam Voornaam

Adres

Postcode Woonplaats

Telefoon Email

Naam	Geb.dat.	Geslacht	OLAT-lid	Bedrag
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€
		M/V*	J/N*	€

Het totaalbedrag ad € is overgemaakt op de giro/bankrekening* van OLAT.

* doorhalen wat niet van toepassing is.

Clubreis naar de oostelijke Ardennen

Voor de clubreis aan het einde van de zomervakantie 2005 heeft Toon van Wordragen gekozen voor een wandeling van Sankt-Vith naar Malmédy. Het is zaterdag 27 augustus. Het weer belooft – voor het eerst na enkele sombere weken – zomers te worden en Frans van den Oever brengt ons namens de firma van Hoof binnen een paar uurtjes ter bestemming.

Onderweg is het genieten van de omgeving; de E42 is veel aantrekkelijker dan de Route du Soleil E25 en bovendien zonder wegafsluitingen. Voorbij Verviers komen we plotseling in de wolken terecht. Het hele dal zit potdicht met mist. Gelukkig is alles weer 'klaar' op het moment dat we het kanton binnenrijden en even later Sankt-Vith bereiken.

Frans zet ons af op een pleintje. We moeten nog een eindje te voet om bij het startpunt te komen. Vandaag wordt ook de fietstocht van Diekirch naar Valkenswaard gehouden en Sankt-Vith is een van de doorkomst/rustplaatsen. Samen met het winkelende publiek, fietsers en de volgwagens geeft dit aan het plaatsje een gezellige ambiance. Een eindje verderop staat het comité van ontvangst ons op te wachten. Jan Hendrix doet de uitgifte van de papieren, die krijgen we mee voor het geval we de weg kwijt raken. Diegenen die nog iets willen drinken, of misschien al te veel binnen hebben gekregen, kunnen bij de 'de bakker' terecht.

Deelnemers aan de middellange afstand van 17 km gaan straks met de bus verder. De langste afstand voor vandaag bedraagt 28 km en daarvoor moeten de wandelaars een stukje terug het stadje in, om daar de route van de GR 56 naar Malmédy op te pakken. Maat Piet (uit Son) heeft nog vakantie en is er daarom niet bij. De jongens Enrico en Miquel besluiten om op de 17 km te gaan en zo zijn Piet uit Tilburg, Antoon uit Veldhoven en 'ik' uit Son vandaag op elkaar aangewezen voor de aanspraak.

Over Sankt-Vith valt maar weinig te vertellen; het stadje is tijdens het Ardennenoffensief bijna compleet verwoest en later weer opgebouwd. Het pretendeert de hoofdstad te zijn van het zuidelijke deel van het oost-kanton, is toeristisch aantrekkelijk en belangrijk op onderwijsgebied. De plaats ontstond in de Karolingische tijd en is zes eeuwen eigendom geweest van de graven van Luxemburg. Daarna was het een deel van Duitsland en pas sinds 1920 een onderdeel van het Belgische koninkrijk.

Met deze wetenschap plus wat boterhammen en drinken als bagage gaan we dan uiteindelijk om kwart over tien aan de kuier. We laten het plaatsje al snel achter ons en klimmen geleidelijk van 480 naar 532 meter. We hoeven ons vandaag niet extra in te spannen,

want hoewel het traject nergens 'gelijkvloers' is, verloopt alles geleidelijk. We krijgen daardoor prachtige vergezichten over velden, met hier en daar wat landelijke bebouwing. Veel van deze bebouwing is selfmade, zoals een huisje in aanbouw dat we passeren. Piet, als 'kenner', geniet met volle teugen van zoveel vakmanschap. De huisjes zijn duidelijk bestemd voor commerciële bewoning tijdens het langlaufseizoen en misschien ook wel zu vermieten in het warme jaargetijde. Het zijn stuk voor stuk niet te versmaden kleinoordjes op ruim 500 meter hoogte met vrij uitzicht.

Na het beklimmen van een iets steilere heuvel komen we in het Emmelswald op de Tomberg. Hier ligt op bijna 600 meter boven 'de begane grond' een biermuseum. Chalet Am Tomberg schijnt helemaal volgestouwd te zitten met een verzameling flesjes van 3500 bier-

soorten met bijbehorende bierglazen, afkomstig uit zestig verschillende landen en van 115 Belgische brouwerijen. In de weekends kan men er terecht op afspraak.

Langs de paden door het woud staan plaketten met de beschrijving van de soorten bomen en planten die hier groeien.

Na het woud krijgen we weer mooie vergezichten en komen in een gebied waar vroeger goud werd gewonnen, tenminste als we de naamsaanduiding mogen geloven: An den Goldgruben.

Met een heerlijk zonnetje boven ons dalen we in een gematigd tempo zo'n honderd meter af, steken de N659 over en

komen in het gehucht Wieschen waar eerder vanmorgen de wandelaars op de 17 km werden gedropt. Het plaatsje ligt in de lommer van eeuwenoude bomen, en als er al mensen wonen dan worden ze daar zeker niet gehinderd door enige vorm van overlast, of het moet de serene rust van de omgeving zijn.

Een kilometer verder komen we in Recht. Wederom een schilderachtig plaatsje, waar vooral de dorpskerk opvalt en haar ligging. Wat is er aan de hand? Kennelijk hebben de bewoners toen ze omstreeks 1380 aan de bouw van de St. Aldegondischkerk begonnen geen rekening gehouden met de ontwikkelingen in het dorp omstreeks de 21e eeuw. Om van het karrenspoor in de buurt van de kerk, dat eeuwenlang voldeed voor de infrastructuur, een geschikte dorpsstraat te maken heeft men de graven van het kerkhof moeten ruimen. Daarbij zijn de restanten

van de doden samen met de grafstenen ingemetseld tegen de zijgevel van de kerk. Een erg creatieve invulling van ruimtelijke ordening.

Niet lang daarna ontdekken we een bakkerij met bediening. Een kopje koffie en een puddingbroodje als toetje is dan gauw besteld. Heerlijk in het zonnetje genieten we zo van onze lunch, die we completeren met van thuis meegenomen boterhammen – 't is behelpen!

Als het weer tijd wordt om op te stappen – 12.45 uur – komt een grote groep achterblijvers aangewandeld. Ze hadden aan de start al voor de inwendige huishouding gezorgd.

Voor ons is het nu min of meer gedaan met de rust. Het groepje heeft een iets rapper tempo dan wij en wij willen ons ook niet laten kisten en daarom spreken we maar een zweetvaatje extra aan. We gaan nu door een wisselend

landschap met bossen en weiland. Na het volgen van een bospaadje van een dikke drie kilometer gaan we uiteindelijk parallel lopen met een snelweg om die even later bij een viaduct over te steken. We volgen daarna een graspad dat duidelijk in dalende lijn gaat, want ons tempo ligt daar behoorlijk hoog. De eerste helft van de groep probeert de moed er nog even in te houden. Ze gaan voor het eerste en enige bankje.

In een dal - dat we bereiken via een 'dalend schoolstraatje' dat alleen genomen kan worden met de rem erop - ligt weer zo'n dorpje waarover ze bij de Eindhovense krant een complete weekendeditie zouden kunnen vullen, maar dat in werkelijkheid niet veel meer te bieden heeft dan een kerkje dat niet op de foto kan omdat er van alles voor staat. Vooral een tweetal statige eiken staat danig in de weg. Samen met het dorpschooltje aan de overkant van het pleintje vormt het een beschermd geheel. Het gehucht heet Pont en er loopt een drukke verkeersweg langs die we oversteken. Direct daarop volgt streekrivier de Amblève die we eveneens oversteken

om aan de overkant het dal via een stijgende weg te verlaten.

Wij zijn inmiddels in het Franssprekend deel van België aangekomen. Van de oorspronkelijke wandelgroep is niet veel overgebleven en als Antoon, Henny en Co ook besluiten er vandoor te gaan, blijven Piet en ik op elkaar aangewezen. We zitten er niet mee, want de omgeving is hier om van te genieten.

Met nog zo'n acht kilometer voor de boeg komen we in het laatste dorp op de route en dat heet Ligneuville. Waarom ze de oude Duitse benaming 'Engelsdorf' zo hebben vertaald blijft een raadsel. Er staan twee herdenkingsmonumenten tegenover elkaar. Een ervan – het Amerikaanse – is indrukwekkend. Het is daar geplaatst ter ere van enkele Amerikanen die daar de SS-troepen tijdens het Ardennen-offensief werden vermoord.

De plaatselijke melkkraam heeft die middag extra klandizie van dorstige 'Ollanders'; ik probeer echter in mijn tred te blijven omdat Piet ondertussen zo'n vijftig meter op mij voor ligt en ik maar niet naderbij kan komen. Je kent dat gevoel in je benen wel, net of ze niet vooruit willen terwijl je toch je uiterste best doet. Ik blijf een hellinkje van enkele procenten prefereren boven een paar kilometers 'vals plat'.

Op het kerkhof even buiten het dorp liggen enkele illustere figuren uit het verleden begraven. De meest mysterieuze dode is evenwel 'monsieur Hawarden', jawel: een dame die zich als man voordeed.

Als ik een kwartiertje later even omkijk, zie ik dat ik ongemerkt toch uit een flink gat omhoog ben geklauterd. Op dit laatste stuk is de markering niet optimaal en de beschrijving een 'interpretatie' van de werkelijke situatie. Toch gaat het goed en vinden we het enige bedoelde paadje door een bos, waar de markering weer duidelijk is. Even verder zit een Boekelse wandelvriend te genieten bij een bergstroom-

pje en weer later worden we ingehaald door Henny, Co en Antoon. Ze hebben hun voorsprong op ons verloren door 'ergens in de fout te gaan'.

Dan is het nog maar een kilometertje tot aan de soeppost. De crew heeft een zonnig plekje uitgekozen en de ambiance is er voortreffelijk. We blijken ook dicht bij de eindbestemming te zijn dan vermoed. Nog slechts drieëneenhalve kilometer scheiden ons van Malmédy, in de vallei van de Warche. Vanaf de rand van die vallei krijgen we een prachtig zicht op de stad die zich beneden ons uitstrekt. Eerst wandelen we nog over een graspad dat geleidelijk daalt, maar al vlug wordt de echte daling ingezet waarbij de stok toch een handig middel is om het recht te houden.

Een prachtige kronkeling van boomwortels aan het einde van het pad is in zekere zin ook het einde van ons

GR-pad van vandaag. Zonder probleem vinden we Place Albert, waar Toon het 'rendez-vous' voor ons heeft geregeld. We mogen daar een uurtje in volle tevredenheid vertoeven totdat we ons onbezorgd kunnen overgeven in de veilige handen van Frans. Een prachtige wandeldag is weer ten einde.

Ondertussen genoten wij in Luxemburg tijdens ons clubweekend en trefden elkaar weer op 22 oktober ergens aan de Ruhrstausee in de Eifel.

- Ad van Asten -
tekst en foto's

PS: Graag maak ik ook van deze gelegenheid gebruik om het nieuwe redactieteam te complimenteren met het prachtige boekje dat ze ons voor september hebben aangeboden. Ik ben trots op zulke opvolgers en ik hoop dat ze in de toekomst op veel medewerking kunnen rekenen.

Reisverslag Nieuw Zeeland

Al heel lang geleden heb ik besloten een reis naar Zeeland te maken. En dan bedoel ik niet Zeeland bij Uden of de provincie Zeeland, maar Nieuw-Zeeland.

Op 2 maart is het zo ver. Om zes uur 's morgens opgestaan en om 07.30 uur brengt mijn broer Fons mij weg. De temperatuur is 4 graden Celsius, maar eenmaal in Utrecht sneeuwt het en is het nul graden. Daardoor loopt het vertrek, dat om 12.30 uur gepland stond, vier uur vertraging op!

Om 18.25 uur Nederlandse tijd zitten we boven St. Petersburg. Naar Moskou is het vervolgens twee uur vliegen. Aan boord zit ik naast Esther van der Velden uit Veghel, een metgezel op deze reis.

Boven Moskou, op een hoogte van twaalf kilometer, is het 61 graden onder nul. Vandaaruit gaat het via Jekatarinenburg dwars over de Oeral naar New-Delhi. Om 02 uur Nederlandse tijd vliegen we boven Kinshing, en anderhalf uur later landen we in Hong Kong, van waaruit we verder vliegen naar de Filipijnen en daarna richting Australië, waar we boven Brisbane binnenkomen en koers zetten naar Sidney. Na vier uur boven Australië duurt het nog twee uur om Nieuw-Zeeland te bereiken, waar we op 4 maart om 13.30 landen in Auckland. De binnenlandse vlucht naar Christchurch neemt nog eens twee uur in beslag. We overnachten er bij een kennis van onze chauffeur/reisleider.

5 maart

De eerste dag gaat richting Pakaia. We bewandelen een berg van 200 meter. Dit duurt drie uur. We overnachten in een lodge (jeugdherberg).

6 maart

Met zes personen gaan we naar de voet van de Robroie-gletscher, een klim van ca. 2 km. Jammer genoeg kunnen we niet helemaal bij de eeuwige sneeuw komen. We lopen door een bos waar de bridlife leeft, een groene vogel met een soort papegaaienbek. Verder zitten hier prachtige vlinders.

7 maart

We gaan naar Twizel gegaan en beklimmen de Mount Cook. De Engelse captain Cook en de Nederlander Frans Jozef waren na de Maori's de eerste Nieuw-Zeelandvaarders.

8 maart

Naar Wanika, aan de andere kant van de Mount Cook en aan de voet van de Frans Josef-gletscher. Daar zijn we wat gaan winkelen in een leuk winkeltje van een Nederlandse vrouw.

9 maart

We gaan over Queenstown naar Mildford. Daar beklimmen we de Mount Tutraka, deze is ook 2 km hoog. We maken er een wandeling van 15 km en blijven slapen in Wanika.

10 maart

We komen langs de Tasmanzee, over een pas. Een gevarieerde kronkelweg die niet geschikt is om hard te rijden, maar wel mooi. Onze stop is in de Foxglacier, met een bergwandeling

van 10 km en een hoogte van 1500 meter. We bezoeken het goudmijnmuseum en reizen door naar Hokitika, waar we overnachten. Hier heb ik een stoomfluit gekocht.

11 maart

Vandaag rijden we naar Gereymout gereden, een stadje van 1500 inwoners. De dag ervoor heeft een windhoos er tien huizen vernield en ook de elektriciteitsvoorziening. Daar rijden we over een spoorbrug - iets wat in Nederland niet mag. Maar omdat er op het Zuider-eiland maar 1,5 miljoen mensen wonen kan en mag dat wel. Er komt maar een paar keer per dag een trein. Dezelfde dag zijn we weer teruggegaan naar Hokitika.

12 maart

Terug naar Christchurch.

13 en 14 maart

Twee wandeldagen in Akara, een plaatsje ten oosten van Christchurch.

15 en 16 maart

Eerst naar Kaikura, waar we tussen de dolfijnen varen. We zien ook echt mensen die daar tussenin zwemmen, maar dan wel met speciale pakken aan. Verder bezoeken we een aquarium en heb ik vissen gevoerd. Vanuit Kaikura gaan we naar Pictoo, waar Ben de bus achterlaat.

We gaan per boot naar Wellington, de hoofdstad van Nieuw-Zeeland, waar we twee nachten blijven. We bezoeken er de „bijkorf”, het parlamentsgebouw van Nieuw-Zeeland. Een gids leidt ons rond en vertelt ons van alles. ‘s Middags ga ik de stad in. Je kunt er met een kabeltreintje 500 meter schuin omhoog. Boven heb ik een mooi uitzicht over de stad en over de baai.

17 maart

Met en ander busje rijden we naar Palmerston en dan via Wanganui naar Oakane, waar we overnachten.

18 maart

We gaan op weg naar Tongariera en maken weer een wandeling van 20 km.

Deze route gaat langs het Taupo meer. Daar ligt ook Mount Egmond, waar eeuwige sneeuw op ligt. Dit is de plek waar Willem-Alexander en Maxima de wittebroodsweken hebben doorgebracht. Bij het Taupo meer zag ik stoom uit de grond komen en heb dat aan mijn gezelschap verteld.

Van daaruit gaan we naar Rotoeroea. Daar worden de wandelaars verwelkomd door de burgemeester en het stamopperhoofd van de Maori's. Er zijn hier vijftien landen vertegenwoordigd en alles bij elkaar tweeduizend wandelaars, waaronder ook enkele mariniers uit Den Helder.

Op onze eerste wandeldag wordt onze groep in drieën gesplitst. Met een vrouw leg ik 10 km af naar de Mount Tekapo, via Valfaud, door Rutumo en weer terug. ‘sAvonds wor-

den we met bussen naar een Maori-dorp gebracht.

Na het optreden van de Maori's wordt ons een diner aangeboden. Daarna hebben we nog wat gewinkeld. Het park was - wel in hun cultuur passend - mooi verlicht.

19 maart

De tweede wandeldag voert ons door stomende bronnen en over prutte-

lende grond. Als de laatste wandelaar binnen is wordt er een vlaggenparade gehouden, waarbij de Nederlandse vlag wordt gedragen door een oude immigrant..

20 t/m 23 maart

In Matamat maken we een tussenstop op weg naar Bomb Hill. Verder naar Coormandel en twee nachten slapen in Tekoma. We bewandelen hier een flinke bergtop en zien er hele „dunne” boomstammen die ongeveer duizend jaar oud zijn. Als je er met acht mensen omheen gaat staan kun je amper elkaars vingertoppen aanraken!

We kunnen hier Auckland zien liggen wat ca. 50 km over zee is. Twee nachten verblijven we bij een boer.

We hebben daar gebarbecued. Via Coormandel en Bombai gaan we vervolgens naar Takaninje, waar we overnachten in een motorlodge.

24 maart

We lopen van kust naar kust, ca. 15 km. Deze route verbindt de Abel Tasman Zee met Brown's Bay. In Auckland zien we bovenop een berg een ronde tafel; daar staat op dat we 18.600 km van Amsterdam verwijderd zijn. ‘s Avonds neem ik afscheid van de groep. Mijn zus haalt me op.

25 t/m 29 maart

Samen met haar man lopen we langs de kust. Ook bezoek ik de botanische tuinen, waar Nieuw-Zeelandse maar ook Europese en Afrikaanse planten en bomen staan.

Verder ben ik in een oudheids-museum geweest waar van alles te zien is, vooral over het leven van de Maori's vroeger.

Later ga ik ook nog naar de „steile toren”. Als je goed aangelijnd bent kan je vanaf 200 meter hoogte springen. Voor wie het nog niet weet: het bungee-jumpen komt uit Nieuw-Zeeland. Op Pukeko Hill staat ook een ronde tafel, en daar staat op dat Parijs 11.600 mijl is. Die top is 85 meter boven de zeespiegel.

30 maart

Samen met mijn zwager maak ik nog een wandeling in het regenwoud, de Waitakeries. Het ligt vlak aan zee en is 600 meter boven de zeespiegel.

Het gebied is zo groot als Geldrop-Heeze-Mierlo-Lierop samen. Het hoort bij Auckland en heeft veel mooie bossen.

1 april

Nog even goed ontbeten en om 10.30 uur afscheid genomen. Geen traan gelaten bij het vertrek en ingecheckt om 12.30 uur.

Elf uur later sta ik in Hong Kong, samen met Esther van der Velden en Jannie Sibbers.

De volgende ochtend om 06.30 uur landen we op Schiphol. Om 10.30 uur was ik helemaal aan het einde van een zeer mooie reis, die ik niet gemakkelijk zal vergeten en waar ik nog lang aan zal denken.

-Jan van der Zanden-

Christiaan Koehler:

Wandelen en wat ik zoal tegenkom (18)

Natuurpark 'de Maashorst' op de noordelijke punt van de Peelhorst bij Uden is een uitgelezen plek voor de rust- en ruimte zoekende mens. Maar het is ook een plek om eens even stil te staan bij zijn wordingsgeschiedenis.

Het was ooit het stroomgebied van de Maas, die al meanderende naar zijn huidige bedding grof grindrijk zand heeft achtergelaten. De bodem werd geleidelijk omhoog gedrukt, waaraan het zijn benaming 'horst' ontleent.

Het oorspronkelijke heidegebied is met de opkomst van kunstmest geleidelijk ontgonnen tot cultuurgrond voor akkerbouwgewassen, zoals gerst, rogge en aardappelen. Op onvruchtbare percelen zijn omstreeks de twintiger jaren van de vorige eeuw, als zinvolle werkverschaffing aan werklozen, naaldbossen aangelegd voor stuthout t.b.v. de steenkolenmijnen.

Nauwelijks zo'n 50 jaar later raakten de bossen in verval omdat door de mijnsluiting de houtafname ter ziele ging. Voor veel kleinschalige keuterboerderijen kwam op de schrale grond van lieverlede het bestaansrecht in de knel. Er moest wat gebeuren! Uit bedachtzame en geleidelijk ingevoerde herverkaveling en samenbundeling van versnipperde natuurgebiedjes is de huidige Maashorst ontstaan: een samengaan van natuur, landbouw, veeteelt en recreatie.

Wat is het toch een leuke en interessante ervaring om aan de hand van oude kaarten, dagboekantekeningen en een hoofd vol goede herinneringen zo'n prachtig natuurgebied geleidelijk vorm te zien krijgen. Benamingen op de kaarten komen en gaan: Laag Slabroek, Menzel, Loo, Slabroekse Heide,

Steenbergen, etc. Er komen nieuwe namen in beeld zoals Begrazingsgebied en Brobbelbies en wat ooit Kanonsberg heette wordt nu als Munse Heide aangeduid.

Uit noodzaak om de verspreide heideperceeltjes overlevingskansen te bieden is samenvoeging bevorderd door her en der nutteloze bossen te kappen, de stammen te verwijderen en zo no-

dig de humus af te graven. De heide heeft deze kans zichtbaar aangegrepen. Zo heeft o.a. de Kanonsberg een grote beurt gekregen om vervolgens te worden toegevoegd aan de Munse Heide. Hij heeft daarbij blijkens een aanduiding op een afscheiding wel zijn oorspronkelijke benaming moeten prijsgeven. Maar het resultaat liegt er niet om: een uitgestrekt en gevarieerd begrazingsgebied, waarin het heerlijk struinen is over de vele zandpaden. Met deze gebiedsvergroting heeft het oorspronkelijk stukje Munse Heide gelukkig zijn natuurlijke begrenzing kunnen behouden: een zalig, wat glooiend driehoekig ingeklemd heideveld, dat je uitnodigt om neer te vleien en te genieten van de ononderbroken jubelzang van de leeuwerik. Het is een verrukkelijk spel voor oog en oor om hem hoog in de lucht op te sporen met de kans daarbij heerlijk weg te dromen.

De nieuwe kaart van SBB biedt de wandelaar weliswaar een keur aan goed gemarkeerde paden maar vermindert daarmee wel het initiatief om zelf op ontdekking te gaan. Veel paden hebben een naam gekregen, de routes een kleurtje met een nummer en verdwalen is er nauwelijks meer bij.

Maar niet getreurd er is nog zo iets als een kompas en met een wandelrichting voor ogen gaat er een wereld

voor je open. Al doende ontwikkel je het gevoel voor lievelingsplekjes, die je aantrekken als een magneet. Een verscholen poel, een onverwachte tra, een spechtenkolonie, een opvallende wissering in de begroeiing of een beschutte uitkijkplek.

Mopper dan niet wanneer je op een bramenheg stoot, plotseling voor prikkeldraad staat of in een afrastering niet zo snel een doorgangspunt/hek weet te vinden. Het hoort er allemaal bij.

Maar wat te doen als je het grazende personeel van SBB in de vorm van Schotse Hooglanders, geiten, schapen of koniksparden, tegemoet loopt? Gewoon, goedendag zeggen en doorlopen, niet benaderen laat staan aaien en maak er desnoods een grote boog omheen.

Zo ervaren wij een onverwachte verrassing op een zijtak van de Brobbelbies na het passeren van een kudde roodbruine koeien, die ons ziende behoedzaam hun jonge kroost het struweel inlokken.

We hebben nauwelijks na een korte pauze bij een geliefde kikkerpoel het gebied verlaten of als uit het niets komt er een kudde wilde paarden met donderend geweld voorbij gegaloppeerd om zich met veel geraas en gespat in de poel te storten, die wij zojuist hebben verlaten.

Vervuld met een mengeling van schrik, verbazing en bewondering kan ik nog net de camera met bijgaand resultaat in stelling brengen.

Wat is er aan de hand? Zijn de dieren geschrokken of opgejaagd? Niks van dat alles.

Wanneer tijdens een volgende wandeling een voorbij fietsende boer ons staande houdt om zijn verhaal over de omgeving te doen, reageert hij bij het horen van onze belevenissen als volgt: „Dáár? O, dat zijn geen wilde paarden, joh. Zij zijn van mijn buurman, hij mag ze daar laten grazen. Ze zijn waarschijnlijk door een horzel gestoken, dan slaan ze op hol en dan kun je maar beter uit de buurt blijven!”

Wild of mak, maakt niet uit, we zouden het nogmaals willen beleven, maar nu we dit weten, wel op wat grotere afstand.

-Wordt vervolgd-

Winterserie 2005 van start in bosrijke omgeving De Rips

De eerste Winterserie-tocht van dit jaar komt er weer aan. Ditmaal met het dorpje De Rips in Oost-Brabant als startpunt, op 16 oktober. Op iedere afstand komt de recreatieve deelnemer afwisselend door veel bos, heidevelden en open gebied.

Vanuit het startbureau in café De Viersprong duiken de wandelaars al na honderd meter het bos in. Staatsbosbeheer bezit hier een flink gebied dat wordt gekenmerkt door zijn mooie lanen. Na de eerste wagenrust volgt al snel de afsplitsing van de twee langste afstanden (30 en 40 km). Die voeren eerst door het bosgebied van de Nederheide en vervolgens naar de Grootelsche heide, een natuurgebied waar Schotse hooglanders grazen.

Nadat de kortere recreatieve afstanden (10, 15 en 20 km) weer samenkomen met de route van de 30 km, wordt koers gezet naar het nieuwe recreatiegebied De Heibloem. Dan volgt er een caférust, waarna de wandelaars terechtkomen in het bosgebied van De Stippelberg. Van daaruit wandelt men naar natuurgebied De Klottenpeel, waar paarden zorgen voor de begrazing.

Via bosgebieden van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer bereikt men weer café De Viersprong.

Parkoersbouwer Ad Verbakel was ekele weken voor dit nummer naar de drukker ging nog druk bezig met het uitzetten van de route. “Het grootste probleem was ditmaal om de caférust op de goede plek te krijgen”, vertelt hij. “Ik had al wat voorbereid, maar moest het weer helemaal omgooien. Ik probeer alles in drie of vier dagen voor elkaar te krijgen, maar vaak lukt dat toch niet en dan duurt het een paar dagen langer.”

Volgens Ad zal het een jaar of vijf geleden zijn dat De Rips startplaats was in de Winterserie. Hij bewaart alle routes die hij ooit heeft uitgezet. “Soms val ik er wel op terug. Je hoort waar mensen enthousiast over zijn en nog wel eens bruikbaar is. Maar liever bedenk ik iets nieuws. De omgeving verandert trouwens ook voortdurend. Het mooiste is als nieuwe ontwikkelingen nog niet op de kaart staan. Het moet een beetje avontuurlijk zijn! Ik ga ook altijd eerst zelf kijken als ik een poosje niet in een gebied ben geweest. Leuke dingetjes zijn dat.”

Heuvelland-vierdaagse soms een modderballet

De 18e Heuvelland-vierdaagse vond dit jaar plaats van donderdag 11 t/m zondag 14 augustus. Coos Verburg en Henri Floor maakten een uitgebreid verslag voor hun eigen website, waarvan wij hier een verkorte versie afdrucken. Startplaats was steeds de feesttent achter het voormalige café Noben, tegenwoordig café-zaal Dich en Ich geheten, te Berg en Terblijt in de gemeente Valkenburg.

Op donderdag stond de Mergelland-route op het programma. Die voerde ons naar Cadier & Keer, Banholt en Sint Maartensvoeren.

Al vrij snel na de start verlieten we de rijksweg en daalden via grintwegen af naar het Koelebosch. We zagen hier al enkele openingen in de rotswanden, maar de echte grote rotsformaties met meerdere ingangen kwamen pas bij de Bemelerberg. Die bestaat uit de Cluysberg, de Stroberg en de Winkelberg en is onderdeel van een 35 hectare groot natuurgebied van Limburgs Landschap.

In Bemelen passeerden we talrijke boerenhoeven, opgetrokken uit grote leemblokken. Vlak voor St. Antoniusbank sloegen we af en zetten koers in de richting van Cadier & Keer. Bij een fruitpost kregen we een banaan uitge-reikt, de enige keer deze vierdaagse.

Langs golfclub Backerbosch werd koers gezet naar het Afrikamuseum in Berg (niet te verwarren met Berg en Terblijt). Onderweg daarheen liepen we langs talrijke kleine kapelletjes en verlieten we even de route voor een bezoek aan de Mariagrot. Op een tableau stonden de namen en het jaar van overlijden van de eerwaarde zusters, seminaristen, en anderen die daar begraven waren. Op een begraafplaats even verderop lagen alleen paters en zagen alle grafstenen er hetzelfde uit.

We moesten door heel wat straten in Cadier & Keer lopen, alvorens na een afstand van 6,7 km rustpost 't Keerhoes werd bereikt. Het was hier een drukte

van belang. Bij de verzorgingstafels stonden lange rijen met wandelaars. Via Eckelrade liepen we naar Banholt, waar in zaal Harmonie Amicitia de grote rust was. De afgelegde afstand bedroeg 15 km. Alvorens Banholt te verlaten stonden vele wandelaars stil om de bramen te plukken die hier voor het grijpen hingen. Een Belgische wandelaar raadde dit af, want er konden wormen in zitten.

We verlieten Banholt in noordoostelijke richting en liepen langs buurtschap Bruisterbos naar Honthem. Achteraf ontdekten we pas dat we vrij dicht langs de Amerikaanse begraafplaats zijn gekomen waar 8301 mensen zijn begraven.

Via het klooster Blankenberg en een stukje van de Plateau-fietsroute bereikten we de laatste rustpost in Cadier & Keer. De afgelegde afstand bedroeg 21,8 km. Aan de rand van het dorp passeerden we een soort tentenkamp voor kinderen. Daarna kwamen we langs het Scheyffarthuis, een groot huis van gewitte baksteen met jaartalankers 1775, lateibogen en hardstenen vensters. In Bemelen liepen we langs het oude ge-

meentehuis, waarna we via Terblijt en nog een mergelgroeve de finish bereikten. De afgelegde afstand bedroeg 28,3 km.

Op vrijdag voerde de route ons door Margraten, Gulpen en Epen.

Net voor Terblijt sloegen we af richting Wolfshuis. Even later kregen we uitzicht op de Van Tienhoven-molen. Maar omdat het regende maakten we er geen foto van. Over veldwegen bereikten we Groot Welsden. In het centrum vroegen we aan een man die zijn hondje uitliet hoe deze plaats heette. Meteen daarna vroegen andere wandelaars dat aan ons.

In Margraten was de eerste rustpost, op 7 km. We verlieten het dorp in noord-oostelijke richting en liepen vlak onder het plaatsje Scheulder verder over veldwegen. Aan een boom hing een felgele

zwam. Via de Mergelland-route werd koers gezet naar Gulpen. Daarbij kwamen we meerdere malen langs grote gedorste korenvelden.

Een paal met fietsbordjes maakte duidelijk dat we nu twee ANWB-fietsroutes volgden: behalve de Mergelland-route ook de Gerendal-route. Toen we Gulpen naderden zagen we de plaats fraai liggen, omdat ons parkoers naar beneden liep. In het centrum van het dorp zat een terras vol wandelaars. Maar dit was nog niet de officiële rustpost; die werd pas bereikt na het pannenkoekenhuis waar we de Gulp waren overgestoken. De afgelegde afstand op de rustpost bedroeg 14,9 km.

We verlieten Gulpen weer en liepen met een wijde boog om kasteel Neuborg heen. Voor het Vosbos, even ten zuiden van buurtschap De Hut, liepen we over een paar smalle afgerasterde paden naar een klaphek, waar we in file doorheen gingen. Daarna volgde de beklim-

ming van een naar Nederlandse maatstaven flinke berg. Net als in de bergen zagen we hier op de top talrijke toeristen/wandelaars lekker lui in het gras zitten om weer op adem te komen. En om van het mooie uitzicht te genieten. Daarop werd koers gezet naar buurtschap Termaar. Maar net voor het blauwe bord sloegen we af en volgden een grintweg langs een gedorst korenveld. Daarop passeerden we het fraaie wapen van Margraten, dat in de berm stond te pronken met een gouden kroon. Na nog een kruisje met gouden versieringen bereikten we de laatste rustpost in Margraten. De afgelegde afstand bedroeg nu 21,5 km. Over Groot Welsden liepen we naar buurtschap Gasthuis en vervolgens naar Terblijt en langs de mergelgroeve. De finish lag op 28,1 km.

Onderweg naar ons overnachtingadres werden we in de auto door een stortbui overvallen. In Sibbe was de berm bezaaid met hagelstenen. Het was daar flink oppassen geblazen met de auto, want talrijke putdeksels waren omhoog geschoten en overal zocht het water een uitweg.

Vooraf van de 42 km-lopers waren er nog wandelaars onderweg die deze water- en hagelvloed te verwerken kregen. We hoorden van drie wandelaars dat zij zich op het moment van de hoosbui op een holle weg net na Margraten bevonden. Daar zagen ze een man die op zijn hurken en met een paraplu boven zijn hoofd de bui wilde afwachten. Maar plotsklaps kwam een watermassa aangespoeld en kon deze wandelaar geen kant meer uit. Omdat hij toch nat was

geworden besloot hij maar verder te gaan. Van het drietal maakte er één foto's die wij op onze website hebben gezet. Ze waren wat onscherp omdat ze snel gemaakt moesten worden, maar gaven toch een goede indruk.

Op zaterdag stond de Groevenroute op het programma en deden wij Meerssen, Geulle en Elsloo aan.

Aan de noordkant van het dorp Berg, waar we de verharde weg zouden vervuilen voor een grintpad, hield een man van de organisatie ons tegen. Er was een omleiding ingesteld en wij waren één van de eersten die deze eer te beurt viel; voor ons zagen we nog mensen lopen op de oorspronkelijke route. Door natuurpark Bergse Heide daalden we af naar de Geul, over een grintweg die ook de terugroute van het 14 km-parkoers was.

Bij buurtschap Geulhem was de mergel in de rotswand duidelijk te zien. Enkele huizen waren er pal tegenaan gebouwd. We volgden het riviertje tot aan de Geulhemmer watermolen, met

natuurpark Ingendael aan onze rechterhand. In het Beneden-Geuldal mag de natuur haar gang gaan. Door spontane bosvorming, begrazing met paarden en runderen en een vrij stromende beek is een samenhangend landschap van heuvels en dalen ontstaan waar je naar hartelust kunt rondzwerven, of wandelen tijdens een vierdaagse.

Uit het bos kwamen nog wandelaars die de oorspronkelijke route hadden gelopen. Ze zeiden dat er een glad stuk in zat en dat de organisatie daarom waarschijnlijk het zekere voor het onzekere had genomen.

Bij de watermolen staken we de Geul over en liepen naar Houthem. Bij een kapelletje was de fruitpost ingericht. Verderop liepen we over het spoor en onder de A79 snelweg door.

Door het Houthemerveld werd koers gezet naar buurtschap Raar. Daarbij hadden we een paar maal een mooi panorama op Maastricht. Bij een kapel-

letje staken we een verkeersweg over. Vlakbij buurtschap Humcoven sloegen we af naar Meerssen, waar een rustpost was. De afgelegde afstand bedroeg 8,1 km.

Vervolgens liepen we onder de A2 door, naar klooster Overbunde. De laatste keer dat we hier langs kwamen, was dat enorm verwaarloosd. We dachten toen dat het zou worden afgebroken. Nu bleek het grotendeels gerestaureerd te zijn en waren er woningen in gebouwd. Het huis ernaast had grote gaten in de muur. De bewoners, die buiten zaten, vertelden ons dat het kano-gaten waren van de beschieting op 13 september 1944.

Na een bosgebied kwamen we in buurtschap Op de Locht bij café-boerderij De Peerdstaal. Daarna betraden we het Bunderbos, overgaand in het Geullerbos. Het pad ging op en neer over de hellingbossen. In Geulle was een rustpost in café-zaal 't Centrum. De afgelegde afstand bedroeg 13,6 km.

Deze plek kenden we wel van voorgaande jaren. En we wisten hier wel een supermarkt te vinden. Maar op de desbetreffende plaats bleek dat de supermarkt al twee jaar geleden was opgedoekt.

Na Geulle liepen we door Moorveld naar Kasen. Daar passeerden we een oud kapelletje gewijd aan Onze Lieve Vrouw, omgeven door tientallen kaarsen en waxinelichtjes. Ter hoogte van Bunde staken we in etappes de A2 over. Vanaf het viaduct hadden we weer een mooi uitzicht op Maastricht. Bij café Bergrust even verderop zaten vele wan-

delaars uit te rusten van de vermoeienissen. De naam van dit café komt bij ons vreemd over omdat het gelegen is tussen de twee rijstroken van de A2. En vlakbij is een geluidswal geplaatst op minder dan tien meter van een grote boerenhoeve. Na de oversteek over de andere rijstrook van de snelweg bereikten we de zuidelijke punt van vliegveld Maastricht-Aken.

Bij het Boksterveld liep de route terug naar Meerssen. Ook hier kregen we weer talrijke uitzichten op Maastricht. Bij de rustpost in Meerssen bedroeg de afgelegde afstand 21,3 km. Na de rust kwamen we langs de indrukwekkende basiliek van Meerssen. Tegen de buitenmuur hangt een groot kruisbeeld met daaronder de tekst:

*“Een Christen-mensch wat gy hier ziet,
't Is Christus beeld maar Christus niet
Daarom aanbid noch hout noch steen
Maar Christus Uwen God alleen.*

Binnen lazen we wat over het ‘brandwonder’ van Meerssen, geschied in 1465. Een jongeman die op de Raarberg aan het ploegen is, ziet in de verte de kerk in brand staan. Hij snelt erheen, redt het Allerheiligste uit de vlammen en overhandigt dit aan de priester. Eenmaal terug op zijn akker ziet hij dat een engel zijn ploegwerk heeft voortgezet.

Na Meerssen liepen we in de richting van Rothen en staken achtereenvolgens de Geul en de Kleine Geul over. Vlak voor Rothem sloegen we af, volgden een weg onder de A79 door en staken het Geulke over. Aan de rand van bosgebied De Dellen genoten we re-

gelmatig van de fraaie panorama's op Maastricht. Langs de voormalige mergelgroeve liepen we weer terug naar het startlokaal in Berg. De afgelegde afstand bedroeg 28,7 km.

In ons hotel vertelde een vrouw ons wat haar oma altijd zei als er over het weer werd geklaagd: “Als je moppert op het weer, mopper je op de Heer.” Daarbij hield ze een gekromde wijsvinger voor haar gezicht.

Op zondag voerde de Panoramaroute ons naar Schin op Geul, Wijlre en Eijs. De regen viel gestaag neer vanaf de start. Via de mergelgroeve liepen we naar Terblijt, vervolgens naar Sibbe en toen door weilanden naar het Biebos dat overgaat in het Sint Jansbos. Hier waren de paden doorweekt en erg modderig en glad door de regen.

Door bosgebied Gerendal bereikten we Oud Valkenburg. Bij een kapelletje was een fruitpost ingericht. Omdat het alsmaar bleef regenen vroeg een wandelaarster bezorgd hoe lang de verzorgers hier nog moesten staan. Langs de verkeersweg liepen we naar Strucht. Door weitjes met loslopende paarden bereikten we na 8,6 km de eerste rustpost te Schin op Geul.

Veel wandelaars van de 28 en 42 km besloten hier op het 14 km-parkoers over te stappen vanwege de gladheid en de vele modder. Bovendien was het de laatste dag van de vierdaagse en dan willen veel wandelaars met een goed gevoel en tijdig huiswaarts keren.

Coos liep ook het 14 km-parkoers. Maar ik volgde het 28 km-parkoers. Opnieuw bereikten we Strucht, waar een huis was versierd met poppen van Sara en Abraham. Aan het eind van het dorp sloegen we af en passeerden een uitzichtpunt. Het infopaneel wees ons op het casino van Valkenburg (3,5 km), de kasteelruïne van Valkenburg (3 km), Kalksteenoven Dolkesberg (1,5 km), zendmast Hulsberg (3 km), Schin op Geul (500m), en Ransdaal (2,5 km).

Verderop liepen we langs de Sousberg. Na Berghof, een grote boerderij, begon de afdaling. Vlak voor buurtschap Keutenberg sloegen we een pad in dat ons naar camping De Anemoon aan de Geul leidde. Het water stond hier behoorlijk hoog door de vele regenval van de voorgaande dagen. Ter hoogte van Huize Schoonzicht betraden we een weiland en volgden we de Geul met zijn steile oeverranden, op weg naar Wijlre met de watermolen en het lelijke gebouw

van de bierbrouwerij. In Wijlre hadden we een rustpost. De afgelegde afstand bedroeg 14,9 km.

Net buiten Wijlre begon de hemel opnieuw dicht te trekken. Snel trokken we onze regenkleding aan en openden de paraplu. We vonden enige beschutting in de luwte van een holle weg.

Na buurtschap Fromberg (gemeente Voerendaal), de elektriciteitscentrale en buurtschap Opscheumer kwamen we terug in Schin op Geul, de laatste rustplaats na 21,4 km. We zagen hier een oude handwijzer, die naar Valkenburg, Wijlre en Klimmen verwees. Na de kerk passeerden we Hotel Geulzicht, ons overnachtingadres. Langs de Geul liepen we naar Valkenburg. Eerst kregen we uitzicht op kasteel Genhoes, daarna ook op kasteel Schaloen. Verderop zagen we kasteel Oost liggen. In Valkenburg liepen we nog steeds langs de rivier. Voorbij kasteel Den Halder verlieten we Valkenburg weer bij de Bierbrouwerij.

Na café Tivoli, waar het Pieterpad het Krijtlandpad kruist, volgden we nog even de Geul om vervolgens bergopwaarts naar Vilt te lopen. In een van de straten daar waren een heleboel vlaggen uitgestoken. Bij café An de Crwate Wèch werd aan iedere wandelaar traditioneel een roos uitgereikt.

Donkere wolken paktten zich samen. Het onweerde in de verte en het kwam steeds dichterbij. We verhoogden ons tempo en haalden veel mensen in.

Vijf stappen voor de feesttent barstte een hoosbui los met hagel en onweer. Een man met een doedezak gaf een nummertje weg. Daarna meldden we ons snel af en toen de band weer begon te spelen, maakten we dat we weg kwamen want de geluidsboxen produceerden een oorverdovend lawaai. Het was inmiddels vrijwel droog geworden.

*-Henri Floor-
tekst en foto's*

COAST TO COAST-WANDELING 2004

Na een voorspoedige reis met trein, bus, boot, metro en trein via Amsterdam, IJmuiden, Newcastle en Carlisle, arriveren Lisa en ik op zondagmiddag in St. Bees aan de westkust van Engeland om daar te beginnen aan een wandeling van 192 mijl naar de oostkust.

Het initiatief voor dit wandelpad werd genomen in 1972 door Alfred Wainwright, die daarvoor allerlei onverharde paden uitkoos door de drie Nationale Parken: Lake District, Yorkshire Dales en North York Moors.

1e etappe St. Bees - Ennerdale Bridge

Na ritueel de voeten te hebben gedoopt in de Ierse zee en een kiezel te hebben opgeraapt van het strand beginnen we aan een klimpartij omhoog naar de kliffen langs de kust. Het is zonnig en de uitzichten zijn adembenemend. Er hangt een zilte zeelucht en de brem ruikt zoet. Al snel verschijnen de eerste hekjes die via een 'stile' worden genomen. Na een paar mijlen verlaten we de kust en lopen in oostelijke richting. Schapen en koeien bevolken de weiden die wij doorkruisen. Heel wat hekken worden geopend of we klimmen er overheen. Er is recht van overpad. Maar zorg wel dat hekken worden gesloten, honden aan de lijn! We lopen ergens fout en maken met het eerste en zeker

niet laatste modderbad kennis. We hebben de keus tussen stier met moeras of koeien met modder: het wordt modder. De eerste heuvel komt in zicht en wordt na een tijdje zelfs beklommen. Als we hijgend op de top staan uit te puffen, weet een Engelsman te vertellen dat dit pas een voorproefje is van morgen. Na het mooie uitzicht op de top mogen we – van polletje naar polletje springend op weg naar beneden – proberen de voeten droog te houden.

Meteen dient zich een ander landschap aan, en in het dal lopen we de laatste kilometers van de dag langs een beekje dat mompelend door de vallei meandert en waar het pad door middel van stapstenen en planken meermaals overheen gaat.

2e etappe Ennerdale Bridge - Rostwithe

We verlaten het dorp via een rustige landweg met hoge heggen en komen weldra bij het meer Ennerdale, waar een pad langs loopt. Soms zijn er rotten en dan moeten we flink klauteren en zoeken naar een veilig plekje voor de voeten. Ineens zitten we tussen de midges: een klein soort steekvlieg die zomers ook prikt, maar nu alleen heel irritant overal in kruipt. Aan de overkant van het meer verschuilen de bergtoppen zich in de wolken. Het laatste stuk langs de oever is begroeid en we lopen over een pad met grote keien en boomwortels. Achter een muurtje van gestapelde stenen, waar niet al te veel schapen-dropjes liggen, zitten we lekker uit de wind voor de lunch.

Nu komt het berglandschap, en na een lange klim komen we bij de Black-sail-hut. Dit is een jeugdherberg, omringd door bergen en voorlopig het laatste stukje beschaving voor de komende tien kilometer.

Hier verzamelen we moed voor het oversteken van de pas. Het pad is onduidelijk, de routebeschrijving moet ons, samen met een summier kaartje van de omgeving, uit deze vallei leiden. We twijfelen over de goede richting, maar na een paar honderd meter verschijnt er ineens een echte stenen trap. Dan weten we dat we op het goede pad zitten, dat hier steil omhoog gaat; soms is het handen- en voetenwerk. Op de top is het mistig en er valt regen. Ineens zie ik Lisa een rare duikeling maken. Gelukkig heeft de rugzak haar rug en hoofd beschermd en krabbelt ze ongedeerd weer overeind. Ik sta te trillen op mijn benen. Wat een plek om je nek te breken!

Na een poosje wordt het pad wat minder halsbrekend steil, en over een soort steppe dalen we af naar de leesteenmijn waar we over een zeer steile weg nog

verder afdalen naar de asfaltweg over de bergpas. Daar is een bezoekerscentrum met koffie. In het bijbehorende winkeltje worden allerlei artikelen verkocht die veel te zwaar zijn om in een rugzak mee te dragen. Onderin het dal stroomt een lieflijk beekje en de laatste kilometers worden door een parkachtig landschap afgelegd. In het gehuchtje Rostwaith vinden we al snel de Nookfarm, ons B&B-adres. Wat een mooie kamer! Met rozen op het dekbed van het grote antieke messing bed, veel kussens, rozen op het behang, borduurwerk aan de muur, porselein en kristal op de antieke houten kasten en tafeltjes.

3e etappe *Rostwaith - Grasmere*

Na een superontbijt op weg voor een korte maar heftige wandeling. Eerst door de vallei langs de rivier omhoog, vrij gestaag, dan wordt het steeds steiler en uiteindelijk moeten we weer met handen en voeten klimmen. Het weer is goed, wel een flinke wind, en op de top mist, maar we nemen toch de variant over de top. Andere wandelaars wijzen ons de juiste berg, dus na de pas gaan we nog verder omhoog. Dat kost veel energie en tijd. Soms waait de wind ons bijna omver, maar hij komt schuin van achteren, en gelukkig gaat alles goed. Na een lange afdaling komt Grasmere in zicht, een leuk toeristisch plaatsje met winkeltjes, pubs en een hostel.

4e etappe *Grasmere - Patterdale*

Het heeft vannacht gestormd, en ook onderweg is er veel tegenwind en re-

gen die je gezicht geselt. Bovenop de pas bij Graisdale Hause kun je tegen de wind leunen, en bij elke stap moet je opletten dat je voet niet wegwaait. De variant wordt afgeraden bij slecht weer en/of zware bepakking, die nemen we dus niet. Vanwege het slechte weer houden we geen pauze, en lopen in één keer door naar de eindplaats Graisdale Bridge. Omdat we te vroeg zijn, lopen we verder naar Patterdale waar we ons een paar uur in de pub vermaken. Die avond gaan we vroeg slapen, dit keer tussen de roze rozen.

5e etappe *Patterdale - Shap*

Vandaag maar eens geen Engels ontbijt, wel fruit en cornflakes en toast

met marmelade. We beginnen met klimmen en komen langs een meer omringd door bergen. Mooi! Dan nemen we een splitsing verkeerd, maar de grootvader en kleinzoon die we al vanaf de eerste dag steeds treffen, lopen ook fout en samen buigen we ons over de kaart. Zij zijn in het bezit van een GPS die ons de juiste plaats wijst en na een wandelingetje door het moeras zitten we weer op de goede weg.

Tijdens een pauze ontdek ik dat mijn linker zool voor de helft loshangt. Maar dit terrein is niet geschikt voor de sandalen die ik in mijn rugzak heb, dus ik haal mijn survivaalkit tevoorschijn om te kijken wat ik kan fiksen. Met een venter en elastiekjes wordt de zool op zijn plaats gehouden en na nog een paar keer herschikken, kan ik ermee op het hoogste punt van de C2C lopen (Kidsty Pike 792 meter: stilte, zon, vogels) en dan naar beneden. Er volgt nog een makkelijke wandeling langs de oever van Haweswater, en nog steeds blijft de zool zitten.

We dwalen nog een beetje tussen de schapen op zoek naar Shap Abbey, steil omlaag naar het dal van de rivier Lowther, en steil er weer uit. Even voor zessen marcheren we Shap binnen, waar de supermarkt nog een goede klant aan ons heeft. Ons B&B Hermitage krijgt de hoogste notering in het klassement, met zijn prachtig gemeubileerde antieke huis, een groot bad, een kamer in Schotse ruit, 'home-made' marmelade en cake, vers fruit en een gastvrouw die voor ons de was doet. 's Avonds tijdens het eten in de pub zit-

ten we met nog vijf wandelaars aan tafel en het wordt heel gezellig. Iedereen komt met oplossingen voor mijn zool aandragen.

6e etappe Shap - Kirkby Stephen

Bij de garage krijg ik een stuk duck-tape, dat ik om mijn schoenen wikkel als noodvoorziening. De schoenwinkel in het dorp is een factory-shop van NB en die hebben drie verschillende wandelschoenen. Slechts één paar is waterdicht, en omdat ze die in mijn maat hebben, ben ik in tien minuten weer buiten. Met de oude schoenen in de rugzak en de nieuwe aan mijn voeten, zijn we klaar om aan de 31 kilometer van vandaag te beginnen. Met veel vertraging, maar zonder noemenswaardige problemen wordt die afstand overbrugd. Het landschap is niet meer zo indrukwekkend als gisteren, en we gaan over heel wat muurtjes via stiles en 'kissing gates' die speciaal voor wandelaars zijn aangebracht. We komen over grote heidevlaktes, met onverwacht bijzondere steenformaties, limestone genoemd. Gelukkig staan hier en daar paaltjes of steenmannetjes ('cairns') die ons de weg wijzen, want van een pad is vaak geen sprake. Natuurlijk lopen we weer verkeerd, maar het zien van een steencirkel doet die ellende gauw vergeten. Het landschap is alweer veranderd: er staan meer koeien in de wei. Na de afdaling naar Scardale bridge, waar opgravingen zijn en een verlaten spoorbrug ligt, komen we bij onze eerste stinkende strontkoeienboerderij. Die markeert het begin van

het stadje Kirkby Stephen, waar we boven aan de heuvel ons B&B vinden, met zicht op de 'Nine Standards'.

In bad en dan naar het stadje waar we in de pub van een goede maaltijd genieten en ook al onze wandelvrienden treffen. Het wordt laat.

7e etappe Kirkby Stephen - Muker

Even pinnen en de oostelijke strippenkaart van de C2C kopen, en dan over de rivier Eden de stad uit. Vervolgens steil omhoog over een asfaltweg, langs een steengroeve naar de Nine Standards Rigg. Na een smalle voetbrug bestaat het pad afwisselend uit flagstones of gewoon kale turfachtige modder. Opnieuw verbaas ik me erover dat het bo-

venop een berg zo moerassig kan zijn. De nine standards (waarvan er drie zijn ingestort), zijn steenmannen van wel drie meter hoog, en niemand weet waarom ze daar staan of hoelang al. Ze zijn van kilometers afstand te zien en staan heel prominent op een smalle bergrug, die de waterscheiding van Engeland vormt. Uit de wind gehouden door zo'n reus is het er goed picknicken, en we zijn niet de enigen die dat vinden.

Dan gaat het pad langzaam naar beneden over een vlakte zo kaal en desolaat, dat je je een beetje zielig gaat voelen, zoiets als alleen op de wereld. Wel een ideaal terrein om je gedachten de vrije loop te laten en als ik aan het eind van dit kale gebied ben, weet ik dat ik mijn oude schoenen ga achterlaten. Ze wegen te veel om nog een hele week nutteloos in mijn rugzak te laten zitten. En die duck-tape houdt niet. Er lopen watergeulen door deze „moors", die met veel zoeken en springen worden overgestoken, met wisselend succes. Een nat voetje is gauw gehaald. De route door dit landschap wordt vanwege erosie elke vier maanden verlegd om de schade te beperken. Op een paar hoge punten staan grote cairns; gelukkig is het niet mistig, zodat je ze ook kunt zien op grote afstand. Hier zou je heel goed kunnen verdwalen.

Dan komen we bij de rivier Swale met watervallen. Die volgen we tot in Keld waar ik mijn (Santiago)schoenen op een vuilnisbak achterlaat. We zijn hier op de helft van de C2C, en we eten een ijsje, in de zon en uit de wind. Langs

leuke smalle klauterpaadjes verder de rivier Swale volgend, zien we veel konijnen en fazanten en rond etenstijd bereiken we Muker waar het druk is in de pub. Daarna lopen we nog een kilometer of vier voor ons B&B, waar we pas om half negen aankomen.

8e etappe Muker - Applegarth

We volgen de zuidelijke variant langs de oevers van de Swale, over weilanden met kievieten en grutto's en door boomgaarden. Een mooie tocht die pijn doet aan de enkels vanwege de schuine paadjes tegen de helling. De noordelijke variant gaat langs verlaten loodmijnen.

In Reeth op een terrasje eten we, maar halverwege moeten we naar binnen vluchten voor de regen. Na het mooie plaatsje Marske dat gedomineerd wordt door een groot landgoed, zijn ineens de muurtjes verdwenen en komen er heggen voor in de plaats. Nog een laatste helling met een cairn en dan arriveren we in Applegarth, waar een eenvoudig barnhouse ons deze nacht gaat beschermen tegen een gigantische storm met bijbehorend onweer en regen.

9e etappe Applegarth - Streetlam

We zijn niet echt geïnspireerd om aan de dag te beginnen. Na een stormachtige, onrustige nacht regent het nog lichtjes, en we gaan met de poncho aan op weg. Na een paar kilometer, in Richmond, is het alweer droog.

Dit stadje is het grootste op de hele route, en achteraf gezien had ik hier moeten pinnen want het was de laatste

gelegenheid. Tja, achteraf. We verlaten de route om alles goed te bekijken, de ruïne van een kerk, het marktplein, stadhuis, de Noormannenburcht aan de rivier. Dan verder, een stuk langs de rivier, een mooi pad dat fout blijkt te zijn, langs een sluiproute weer naar de officiële route, over een paadje zo smal dat de rugzak soms af moet. We gebruiken de lunch in de Farmers Arms in Catterick Bridge.

Na Bolton on Swale verlaten we de rivier en dan is het voorlopig weer met de mooie paadjes gedaan. Wel hebben we een mooi uitzicht op een paar koppels ganzen. De laatste zes kilometers naar Streetlam worden over het asfalt gelopen.

10e etappe Streetlam - Faceby

Het gekookte ei dat de volgende morgen op ons bord ligt is het grootste en lekkerste dat ik ooit heb gegeten. Het kwam van de farm van de kleinzoon.

De wandeling gaat vandaag deels door natte weiden, langs koolzaadvelden en grindwegen. Het eerste plaatsje van betekenis heet Danby Wiske, maar beschikt slechts over een telefooncel en een pub. Tijdens een picknick begint het te hagelen en voor we hebben ingepakt is alles nat. Pech. Vlak voor Ingelby Cross moet er een bijzonder drukke vierbaansweg worden overgestoken, en de auto's rijden er loeihard! Gevaarlijk. Even verderop eten we in de Blue Bell inn, en terwijl we daar lekker warm zitten, valt buiten de regen en hagel naar beneden.

Na dit dorpje beginnen we aan een steile klim naar de bosrand. Dit is eigenlijk pas het eerste bos waarin we lopen op deze tocht. Hier komt de 'Clevelandway' erbij, die goed is aangegeven en voor de komende mijlen onze wegwijzer. Boven aangekomen genieten we van een geweldig uitzicht over het vlakke gebied waar we de laatste twee dagen door liepen: een lappendeken van groene en gele velden. Aan de andere kant rijzen de ronde paarse bulten op van de North York Moors waar we de komende dagen zullen wandelen.

11e etappe Faceby - Blakey Ridge

Hoewel de weg voor vandaag echt niet saai is, valt er toch niet veel over te vertellen. Het pad over de heuvels is vaak geplaveid met grote stenen, en op

de hellingen loop je over trappen. Tot vier keer toe gaan we met een hoogteverschil van honderd meter omhoog en omlaag. Bij Clay Bank Top zelfs nog iets meer. Daarna blijven we voor de rest van de wandeling op ongeveer 450 meter hoogte, waardoor we soms in de mist lopen en waar de wind uit het noorden koud waait. Het landschap is verlaten en leeg: heidevelden, soms afgebrand, een enkele verdwaalde boom, grutto's, kievieten en moerassneeuwoenders. Die laatste lachen ons telkens uit en Lisa kan ze niet uitstaan. De laatste kilometers lopen we over een ontmantelde spoorweg met mooie uitzichten naar alle kanten, soms in de dalen. Kievieten doen aanvallen op ons. Eindelijk komt Blakey Ridge in zicht met zijn rode pannendaken. Het stelt niet veel voor: eigenlijk zijn het twee huizen: een grote pub (waar vanavond live-muziek wordt gespeeld) en het huis waar wij overnachten.

12e etappe Blakey Ridge - Grosmont

Eerst over de weg en dan via paadjes door de moerassen komen we na negen mijl in Glaisdale aan. Al die tijd hebben we stevig doorgelopen, want het is mistig, met gure natte wind uit het noorden. Hier kunnen we in de pub een beetje op temperatuur komen voor we aan de tweede helft van vandaag beginnen. Na Glaisdale is het landschap weer anders: beekjes, rivierdalen, modder, stapstenen, daslook, bluebells, een parkachtig landschap met kastanjes en andere reuzenbomen.

In Grosmont is een stoomtrein de grote attractie, alles nog in originele staat, het station, de hekken over de weg, de watervulstellages. Wij slapen er tegenover, soms opgeschrikt door het stoom afblazen of de stoomfluit. Leuk.

13e etappe Grosmont - Robin Hood Bay

We verlaten Grosmont via een weg met een stijgingspercentage van 33 procent. Voor we bovenaan zijn, gaan we al de mist in, en die zal zo de rest van de dag blijven verhullen wat er aan moois te zien is op deze laatste wandeldag. Het is ook gevaarlijk, omdat we langs een smalle weg lopen en de automobilisten ons pas op het laatste moment zien. Steeds moeten we ons erop voorbereiden de berm in te duiken.

Na Littlebeck lopen we door een mooi beekdal met veel watervalletjes, maar vanwege de regenval van de laatste dagen is het één groot modderbad. Lopen

op een schuine ondergrond met vijf centimeter klei onder je schoenen is niet echt stabiel, dus weldra lig ik in de blubber. Als we door de moors lopen, zien we enkel mist en ook een pad is niet zichtbaar. Dat wordt dus lopen op richtinggevoel. Aan de andere kant van dit zompige terrein blijken we springend van polletje naar polletje veel te ver naar links uit te komen, dus lopen we langs het hek tot we een doorgang vinden. Achter het hek ontdekken we een lammetje dat we van een wisse dood kunnen redden door hem bij zijn moeder terug te brengen.

Na nog nattere voeten te hebben gekregen op weer een onzichtbaar paadje in dit moerasgebied, vinden we het niet leuk meer. Dus lopen we de laatste kilometers over de weg, en komen steil afdalend aan in Robin Hoods Bay, een leuk plaatsje met smalle straatjes en kleurrijke huisjes tegen de helling aangeplakt. Het wemelt er van de toeristen en leuke kleine winkeltjes waar we een badge vinden voor op de rugzak: 'Coast to coast 192 miles'.

We dopen onze schoenen in de Noordzee en deponeren de steen die we uit St. Bees hebben meegebracht in zee. In het Bay-hotel kunnen we op onze lauweren rusten: met uitzicht op het opkomende tij en een pint op tafel wachten we tot de keuken opengaat.

Na de „fish en chips” is het nog een stukje lopen naar ons B&B. Door de mist langs een ontmantelde spoorweg - te ver! - dwars door het weiland waar de duisternis al invalt. Uiteindelijk zien we het huis pas als we er vlak voor staan. Dat was nog even spannend, en met dikke klodders modder aan de schoenen bellen we aan.

Via Witby gaan we de volgende dag met bus en boot weer naar Nederland. We kunnen jullie deze wandeling aanraden. Engeland is een gastvrij land met een zeer gevarieerd landschap.

-Margriet Fischer -
tekst en foto's

UIT DE MEDIA

Handen uit de mouwen

Voor het vijfde achtereenvolgende jaar wordt de Landelijke Natuurwerkdag gehouden. Jong en oud kunnen op zaterdag 5 november op zo'n 230 plaatsen in Nederland de handen uit de mouwen steken voor het behoud van het landschap. Heide plaggen, wilgen knotten, broeihopen voor slangen aanleggen, wandelpaden herstellen, snoeien, dreggen en hooien - de lijst van werkzaamheden biedt voor elk wat wils.

Het idee erachter is niet alleen het natuurbehoud, maar ook dat mensen zich meer bewust worden van het landschap en hun invloed daarop. De formule slaat aan, zo blijkt uit het groeiend aantal deelnemers en locaties. Bij de start gingen 1150 mensen aan de slag; vorig jaar stond de teller op 7800. Tevens nam het aantal locaties toe van 80 naar 230.

Een kleine greep voor degenen die zich nuttig willen maken in natuurgebieden waar ook OLAT-wandelwegen lopen: het Oudmeer bij Son, de Dommelbeemden in Veldhoven, omgeving Hoodonkse watermolen bij Nuenen, de Peelvennen bij Nederweert, spoorberm Schaapsdijk in Weert, een stuk spoor bij Groesbeek en scoutingterrein St. Walrick in Heumen.

Informatie en aanmelden via www.natuurwerkdag.nl.

Bron: www.natuurwerkdag.nl

Ergernissen in het bos

Het wordt steeds drukker in de Nederlandse bossen. De wandelaar had al concurrentie van toerfietsers en ruiters, maar de laatste jaren zijn er ook steeds meer actieve recreanten zoals mountainbikers, crossers en hardlopers. En wellicht komt daar binnenkort nog een nieuwe categorie bij: toerende scootmobielers.

Stichting Probos uit Wageningen doet onderzoek naar het al dan niet vreedzaam samengaan van alle mogelijke belangengroepen. Op dit moment richt zij zich speciaal op de ergernissen die mountainbikers bij wandelaars teweeg brengen. Via de site van de Wandelzoekpagina kan daartoe een enquête worden ingevuld.

Bron: wandelzoekpagina.nl

*Natuurwandelen
langs onbekende paden
slaagt vervreemding toe*

UIT DE MEDIA

Mijlpaal in de politiek

Op 23 juni werd er voor het eerst in de parlementaire geschiedenis een Kamerdebat gewijd aan het wandelen. Dat kwam door de Wandelnota van GroenLinks, dat zich gesteund wist door een lobby van 21 organisaties die zich om uiteenlopende motieven sterk maken voor een betere positie van de wandelaar. Die heeft immers steeds vaker het nakijken bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De nota beoogt de rechten van wandelaars wettelijk vast te leggen en uit te breiden. Zo is er dringend behoefte aan recht van overpad en oeverpad, een 'wandelschadeverzekering' voor boeren en het openstellen van ecoducten voor wandelaars.

Aanvankelijk hield vooral verkeersminister Karla Peijs de boot wat af. Zij vond dat het rijk al genoeg doet voor wandelaars. Maar na de inbreng van CDA, PvdA, VVD, GroenLinks en SP, die kamerbreed de vinger legden op vele zere plekken, kwam toch de belofte om er na het zomerreces op terug te komen. Landbouwminister Veerman zegde meteen al toe om de subsidies voor boeren die hun land openstellen te verhogen. Ook gaat hij bekijken of de Mestwet soulaas biedt. Boeren moeten volgens die wet langs sloten toch al een strook van vijf meter ongebruikt laten.

Eind september gaat het politieke debat verder. We hopen er in het volgende OLAT Nieuws op terug te komen - liefst met positieve berichten!

Bron: Lopend Vuur

Press Art

www.PressArt.nl

Graffiti- en vandaalbestendige informatiepanelen

Slijtvaste communicatie oplossingen voor natuur, cultuur en design

www.PressArt.nl
Landgoed Oostbroek
Bunnikseweg 25
3732 HV De Bilt
T: 06 212 86 333
F: 08 422 44 315

Bestel een GRATIS sample op de site www.PressArt.nl of bel 06 212 86 333